

308930 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఆగస్టునెల 4 వ తేది గురువారము

No. 104

సంపుటము. 4.

శింశ నామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ చతుర్థి గర.

సంచిక ౧౦౪

మంచిసమయము! వేసవేలు ఖర్చుపడినది!! వెనుక కొరకవు!!!
2 పంచలు కొనువారికి ఆర్థికాభివృద్ధికి కొరవడి
కొండ్రుపలాపము ఆరు గ్రంథముకట్టి ఇవారు.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు

ఆ నేకపంచలు ఖర్చుపడినందున
పంచలు భారలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గల మేలైన అనల్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనంద
ముకొరకు తెప్పించి విక్రయించుచు
న్నాము. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, రోజా, మేఘ పర్వం,
ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాసువీయమైనవి, త్వరపడుదు.
రెడ్డిమూరనిడివి 2 1/2 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచె L.కి 2.0.0
జపాక చుట్టుకొలుగు చాకము 2 మూరలు ... 1.6.0
8 చాకములు తెప్పించుకొనిన పాన్ లెన్ పేనా ఇవారు.
అన్నిటికి పోటీలే ప్రత్యేకము.

(536) చిరునామా:— రాజలక్ష్మి కంపెనీ,
3, కంఠపు మొదలి వీధి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

FOR SALE.

A second hand chaindrive Fiat (F.I.A.T.)
Motor Car 18 20 Horse power. Tenders are
invited till 10th August. If not sold mean-
while, it will be disposed off in auction on
11th and 12th, August at Bezwada.

APPLY TO.—

A Kaleswararow
EXECUTOR & TRUSTEE
BEZWADA.

అని లైన్ చాయలు - టర్కీ రేడ్ (బెకలిన్)

బెన్ జో - పర్ పర్వ (బెకలిన్)

కాంగోరెడ్ (బెమర్)

టిన్ను 1-కి టెన్నులు 8 గలది.

పర్ పర్వ 4 (B. A.) కి సెవాచాయ

టిన్ను 1-కి అవున్నులు 20 గలది.

వారకు వైవిధ్యము:—

పాలే మహమ్మద్ హజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,

791 నెం 248, 249 ఎన్ ప్ల నెడ్, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము.

చక్కని డబ్బితో సహా నీనా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల బార
దోలును. వాయువు

పోట్ల పొగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియుంట నుండదినది.

వసమూలికలచే హిందూ దేశ మందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విజేశములతో కూడ వాడుచున్నారు.

వకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు!

పంచభాషగల చీటినిచూచి కొనుడు!!

అమృతాంజనముడిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.

అమృతాంజనము.

ఒక సెకిండు హోమోను చెయిన్. డ్రైవ్. ఫియట్
మోటార్ బండి 18-20 హార్పు పవర్ గలది.
అమ్మకమునకు గలదు. 10-8-1917-వ తేది
లోపట కావలసినవారు టౌండర్ల పంపుకొన
వచ్చును. ఈలోపట అది అమ్ముడు కాకపోయి
నచో ఆగస్టు 11, 12 తేదీలయందు బెజవాడలో
ఏలాము వేయబడును. కావలసినవారు ఈ దిగువ
చిరునామా గల వారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

వ. కాళేశ్వరరావు

ఎక్స్ క్యూటరు అందు ప్రెస్టి, బెజవాడ.

ఇంగ్లీషు

మోటారు యంత్ర నిద్యాల

3-24 పాటర్నురోడ్డు, మహాంబురోడ్డు.

ఆంగ్లముజే ఆంగ్లములకు ప్రత్యేక పాఠ్యములు కలుగ
చేయబడును. 820

వైచారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలయును.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయల్ పోషణ - ఫిజియూ - డేరాల - గ్యాజుల్ ప
ముఖ - బొమ్మల కాళ్ళు - గానడి పుస్తకములు నిత్యం చె
యు. గ్యాజులూగు కావలెనా! (599)
వి ఈశ్వరపు అందు నన్ను, విశాఖపట్టణము.

అద్భుత నివారిణి.

126

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రో టానిక్ వెరల్లు

ఇది బలహీను
లకును సీరకు
లకును మందు.
నిద్ర తేమందు
ట, జ్ఞాపకము
తక్కువగను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండుట,

పనియలబెంకమాత్ర మిచ్చుతేమందుట, నిద్ర తక్కువ, బలహీనము,
ఆయాసము, మత్తనప్తము పొగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయ
యులకు గురుస్త్రాటకు వర్తకలకు, మనోవ్యాధులకు, మొద
లగు వారికి ప్రత్యేకమైయుండు; బలమును గలిగించును. ఆ నేక
కేసులందు ఇందుకలని బొగుపడినవారు. నీవు కూడ నేటిదినమే
ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమామ పరీక్షింపుము.

25 మూల్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 " " " 2-0-0

నమోము! పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు నవీనము!!

ఆట్రో డిట్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ
వాసనయును కలదు. ఆలోకహాల్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
వనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను ఆమె
భవించవచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యే
వేదీయండినా యీ ఆట్రో డిట్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
కల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.పి. చార్జి
,, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2.0-0 } ప్రత్యేకము
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అందు తెలుకల్ కంపెనీ.

నెం 155, జుమ్మా మసీదు పిథి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజంటు:— మెహతా ఫురహత్తు మూర్తి

చైవానబారు రోడ్, మదరాసు.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyperaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested to the
free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the
ECTREUSS (A. P. DEPT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

అదంతే సత్యనారాయణ శిష్యుడు

కాశీ నాగరి ప్రచారణి
సభాచారిత్రము.

మన భారతవర్షమున బ్రచారములోనున్న వివిధభాషా సంఘములలో వారణాసి పురమున బ్రతిష్ఠింపబడిన కాశీ నాగరి ప్రచారిణి సభ యొక్క యుత్తర హిందూస్థానమునకు మాత్రమేగాక హిందూదేశమున కంతయు మహాపాఠశాలయై యుచున్నదని చెప్పవచ్చును. నేను మాచినంత నఱకు దేశభాషలలో నీహిందీభాషకు గల యున్నత భవన మే భాషకును లేదని చెప్పగలను. ఈభవన మీ మహాసభ స్వంత భవనము. దీని విలువ దాదాపు రు 15, 16 నేల భూభ్యములకంటె నుండును. ఈసభ మొట్టమొదట ఆ 1893 సం॥ బాబు శ్యామసుందరదాసు, పండిత రామనారాయణ మిత్ర కామారు శివకుమారశింగు గాడ్ గే స్థాపింపబడినది. క్రమక్రమముగా ననేకులు విద్యార్థికులును, భవంతులును సహాయకులుగా జేరుచు బ్రోత్సాహము కలుగ జేయుచుండిరి. ఆనాటికి శ్రీనిధిశర్మ నున్న నాగరిభాషను బునరుద్ధారణము జేయుటకును, పురాతన లిఖితగ్రంథముల సేకరించి ప్రకాశముచేయుటకొఱకును ఈ సభవారు ఇండియా దొరతనమువారిని, బంగళామండలి ఆసియాటిక్ సొసైటీవారిని, పంజాబు దొరతనమువారిని, సర్దుముక్తరాష్ట్ర దొరతనమువారిని దర్శించిరి. ఇండియా దొరతనమువారును, ఆసియాటిక్ సొసైటీవారును అంగీకరించిరి. ఇట్టి సమయమున నీసభవారు నాగరిభాషయందు నిఘంటువు లేని లోపమును దీర్చుటకు నిఘంటు విర్యాధి భవనాహార్యము దర్బంగామహారాజాగారిని దర్శింపగా నామహారాజు రు 125 ల నిచ్చి తమ మాతృభాషాభివృద్ధియందు బ్రకటింపిరట! ఆదినక శ్యామరావులనందగు శ్రీ శీతకా పురాధికు లాంధ్ర నిఘంటు విర్యాధి భాగ్య మయాచితముగ రు 25000 ల నొసంగియుండుట యేగాక నిఘంటువిర్యాధిపరిసమాప్తికలయు భవనము సాహాయ్యమును జేయుదుమని తమ దయాద్రావ్యదయమును వెల్లడించెయ్యన్నారు. ఇంతవఱకును ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు వారికాభాగము నయినను ఆంధ్రలోకమున కిచ్చియుండలేదు. ఆంధ్రభాషా లోక మిక నెంతకాలమా యుద్ధింపముకొఱకు నేచియుండవలయునో తెలియవచ్చును.

నాగరి ప్రచారిణి సభవారు విశ్వధికులకు బ్రోత్సాహము కలిగించుటవలన ఆ 1894 సం॥ “నాగరిదాన్ కాజీవచరిత్రా” యను గ్రంథము రచింపబడెను. ఈ సభ కిట్టి ప్రారంభదశయందే మహామహులగు రామబహద్దర్ లక్ష్మీశంకరమిత్ర, ఎం. ఎ. బాబు ఇంద్ర నారాయణసింగు ఎం. ఏ. మున్నగువారి సభకు ప్రోత్సాహముగా నుండిరి. సభా ప్రధాన ప్రతిష్ఠాపకులలో నొకరును, రాత్రింబవళ్ల సభాభివృద్ధి కొఱకు బనిచేయువారు నగు శ్యామసుందర దాసు గారు కార్యదర్శిగా బనిచేయుచుండిరి. రాధాకృష్ణదాసు గారి సలహా నకుసరించి ప్రఖ్యాతనాగరి మహాకవులయ్య, గ్రంథసంపాదకులయ్య జీవనచారిత్రములను బ్రచురింప ననుకట్టిరి. ఈ సందర్భమున, నాలుగురు మహాకవుల జీవితములను బ్రచురించిరి. నాగరిభాషయందు ముఖ్యవసరములగు దేశచరిత్రలు, దేశయాత్రలు, వివిధకావ్యీయ గ్రంథములు మున్నగు వానినివ్రాయు బ్రోత్సాహ మొసంగుట ఈసభవారి ముఖ్యోద్దేశములలో నొకటి యగుటవలన ననేకగ్రంథకర్తలకును, గవులకును గ్రంథరచనకు బ్రోత్సాహ మొసంగుచుండిరి. ఈ సందర్భమున బాబు రాధాకృష్ణ దాసుగారు హిందీవార్తా పత్రికాచారిత్రమును “హిందీ కే సా మయిక్ పంత్రిం కా ఇతిహాస్” యను మొక యమూల్య చరిత్రమును రచియించిరి. హిందీభాషకు దేశభాషాసంఘములలో నుచితస్థాన మొసంగుట కీసభవారు విద్యాశాఖామాలమున హిందీగ్రంథకర్తలకు బడకముల మొసంగి బ్రోత్సహింప నిశ్చయించిరి. విద్యాశాఖాధికారులు వీరి యుద్దేశము నానందముగా నామోదించి తగిన యేర్పాటులు గావించుచుండుట వలననేట గ్రంథకర్తలకు బహుమాన పత్రముల నొసంగుచు నమితముగ నభివృద్ధి కలుగ జేయుచున్నారు. అప్పటినుండియు హిందీభాష బాగుగా వ్యాప్తమై సర్వజనామోదము నడయుచున్నది. ఈ సమయమున సభవారిక గ్రంథాలయ మధ్యవసరముగా దలంచి “నాగరి భాండార్ పుస్తకాలయ” యను పేర నొక గ్రంథ భాండారమును నెలకొల్పిరి. ఈగ్రంథాలయమును జూచుట కత్యంతాహ్లాద కరముగా నుండును. దీనియందు 9000 హిం

దీగ్రంథములు కలవు. ఇందు సమకూర్పబడిన వన్నియు హిందీ గ్రంథములు మాత్రమే. 1 మన భారతవర్షమున జేర్చేటట్టి యమూల్యములను బ్రచురింప బడుచున్న సంగ్రహములగు హిందీ, వంగ భాషా దైనిక, వార, పక్షమాస పత్రిక లాభాండాగారమును నలంకరించుచుండును. ఈ నాగరి ప్రచారిణి సభకు మాత్రమే గాక యేదో యొక విధముగ దేశము నందు భాషా విషయములో బనిచేయుచున్న మహాపాఠశాలయ్య, భవంతులయ్య, పురాతనాధునాతన కవి పుంగవులయ్య, గ్రంథకర్తలు, పండితులు, చరిత్ర కాదులు, కావ్యజ్ఞులు, సిద్ధాంతము మున్నగువారియు చిత్ర పటములును, భాషా పటములును ఆ భాండారపు కుడ్యములకు నాలుగు ప్రక్కల నలంకరింపబడి యందు బ్రవేశించు వారి కొకనిధునగు నా నేతయును కలుగజేయుచుండును. ఉత్తర హిందూస్థానమునందు భాషాసేవ చేయుచున్న రాజభోక్తరులయొక్కయు బ్రదర్శింప బడుచున్నది.

1895 సం॥ క ప్రారంభమున నీ సభవారి విన్నపము ననుసరించి బంగళా ఆసియాటిక్ సొసైటీవారు కొన్ని పురాతన హిందీ లిఖిత గ్రంథరాజములను బ్రకాశము జేసిరి. నాగరికలితా ప్రపంచమునందలి లాక్షణిక కవులలో కేశవదాసు ప్రథముడను యభిప్రాయమును ఖండించుకొని కేశవునకు బూర్వము రచియింపబడిన గ్రంథముకట్టి ప్రచురింపబడెను. హిందీ శృంగార ప్రబంధములలో నగ్రస్థాన మియ్యదగిన మృగావతి యను నుత్తమసమగ్ర గ్రంథరాజము నూతనముగా దొడకెను. ఈ యుత్తమ గ్రంథకర్త పురాతన మహామృతీయ కవికరుడగు ‘కుచ్ఛాప్’ యను నతడు. పిమ్మట హిందీభాషా సారస్వతములయందు దమ కుండవలసిన పరిపూర్ణ బాధ్యతా పరిజ్ఞానమును ప్రజలకు బోధించుట కీ సభాపక్షమున శ్యామసుందర దాసు బి. ఏ. గారును, మత ప్రసాద్ ఎం. ఏ. గారును, కీర్తికర ప్రసాదుగారును అలహాబాదు, లక్నో నగరములకు బోవుచుండిరి. ఇప్పటినుండియు నీ సభవారు మరింత తీవ్రముగా బనిజేయువలసి వచ్చెను. ఇదివఱకు న్యాయసాసముల యందు సమనులు మొదలగునవి కేవల ముద్దాభాషయందు మాత్రమే యున్నంతింప బడుచుండెడివి. ఉద్దాభాషలో కంటే నాగరిభాషా పరిజ్ఞానముగలవారి సంఖ్య యెక్కువ యని యిందుల కష్టముల దెలుపుచు రివెన్యూ బోర్డువారి కీ సభవారు నివేదింపగా నప్పటినుండియు నుభయభాషల తోడను ముద్రించు నట్లు తీరువు చేసియుండిరి. ఇట్టి సమయమున గ్వాలియరు మహారాజుగారు తమ న్యాయస్థానములయందును, కచేరీలయందును ఉద్దాభాషలుగా హిందీభాషను బ్రవేశ పెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఇట్టి ప్రోత్సాహ చిహ్నములను బట్టి యీ యుద్దయమును నిర్విఘ్న పరిసమాప్తి నొనరించుట కొఱకు ప్రజాసమాహమన గాఢోత్సాహమును గలుగ జేసెను.

హిందీభాషా విషయములగుర్చి వివర్ణించుటకును, బోధించుటకును, సభవారి కార్యక్రమమును గ్రహముగా బ్రజల తెలిగించుటకును నాగరి ప్రచారిణి సభావారిపక్షమున నొకపత్రిక ప్రకటింప వలసివచ్చెను. ఆ 1896 సం॥ జులై మాసమున “నాగరి ప్రచారిణి పత్రికా” యను పేర నొకపత్రికను స్థాపించిరి. ఇందు వివిధగ్రంథకర్తలు యుపయోగములగు వివిధవిషయములను గూర్చి వ్రాయు స్వతంత్రవ్యాసములను, సభా కార్యక్రమమును సక్రమముగా జెలియజేయు చిన్న చిన్న ప్రకటనలు నిందు బ్రచురింపబడుచుండును.

ది 5 సెప్టెంబరు 1896 సం॥ లో (Congress of Orientalists) రిసు మహానగరమున సమావేశమైనప్పు డీ మహాసభవారు హిందీ సారస్వత మహారాజ్యము పరిశోధన మహాకార్యమున కమితముగ సాధనసంపత్తిని కలుగ జేయుచున్నదని పేరు మహాసభవారి దృక్పథమును హిందీసారస్వతము వై పునకు మరల్చుట యుక్తమని నిశ్చయించుకొనిరి. ఈసభవారి పక్షమున బాబు శ్యామసుందరదాసు, బి. ఏ. గారు హిందీభాషా సారస్వతముల పురాతనచారిత్రము నత్తిసమగ్రతతో సమద్రుమగరచి యించిపేరు మహాసభయందలి హిందూ శాఖా కార్యదర్శిగారికి బంపిరి. ఆ హిందీభాషా పురాతన చరిత్ర మీ విషయమున సమితముగ నుత్సాహమును గలుగజేయుటయే గాక కార్యదర్శియగు డాక్టరు లెవీ దొరగారిని హిందీభాషకొక గొప్ప మిత్రునిగా మార్చివైచెను. కీ రాష్ట్రములలో బాతశాలలయందు నేతభాషలయందలి శిక్ష మిక్కిలి యంతర్మృష్టికరముగా నుండుటవలన నీ సభాపక్షమున దొరతనమువారికిని, విద్యాశాఖాధికారులకును విజ్ఞాపన లంప బడెను. హిందీపద్య రచన నభివృద్ధి చేయుటకును, సరళమైన

తైలిని ప్రారంభించుటకును, కవులకును, సభవారు విజ్ఞాపనల నంపుచుండిరి.

ఆ 1897 సం॥ లో ప్రాన్యదేశమునండి దర్శించుటకు వచ్చిరి. ఆతిథ్యమున నీ సభాసమావేశానియందు నాతడుండి, యీ మహాసభవారు బ్రయత్నించుచున్న మహా సంకల్పములను గ్రహించి మిగిల యానందించిరి.

హిందీభాషలో వాడుకలోనున్న కొన్ని పదముల యుచ్చారణలు, అనంతగ్రంథములను గ్రంథకల్పలను వ్యాకరణ సంబంధములను లోపములు మున్నగువానిని దొలగించుట కీ సభవారు పదునెక్కడు సభ్యుల మొక యుపసంఘముగా నేర్పించిరి. ఈ యుపసంఘమువారు బాగుగా బరిశీలించి కొన్ని భాషావిషయముల నేర్పాటుచేసిరి. పరన గ్రంథనియమిత సంఘమువారు లోపములుగల గ్రంథములను జీని విద్యా విధానమున జేర్చుచుండుటవలన యీ నాగరి ప్రచారిణి సభ వారు వారి కొక విజ్ఞాపనవంపిరి.

న్యాయస్థానములలో హిందీభాషను విరివిగా వాడవలయునను నుద్దేశము బలముగావించుటవలన నొక బలమైన నివేదనమును దొరతనమువారికి బంపు కొనుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈ సందర్భమున నీ సభవారు తమ ప్రతినిధులను నా నా ప్రదేశములకు బంపి 60900 మహాజనుల సంతకములను పదు కూర్చిరి. ఈపని మీద నలహాబాదు లక్నో నగరములకు వాబు. శ్యామసుందర దాసుగారు పోవుచు వచ్చిరి. గౌ. పండిత. మదన మోహనమాల వ్యగారు “The Court Character and Primary Education” అను చిన్న పుస్తకమునకు నాగరి లిపి విరివిగా నుపయోగింపవలసిన యవసరమును గూర్చి తీవ్రముగా జర్పించుచు వ్రాసి యుండిరి.

ఈ సంఘము వారిని గావించి లెట్టి నెట్లు గవర్నరు గారి సంఘము వారితో హిందీ భాషలను లాభాలాభములను బాగుగా జర్పించి, బాగుగా బరిశీలించిన తరువాత ప్రస్తుత పద్ధతుల మార్పు చేయవచ్చునని యుత్తర వాసంగిరి.

ఈ సంస్కరణ సత్కారముని ప్రచారిణి సభవారు నమ్మియుండుట వలననీ విషయములో దొరతనము వారికిందగిన సాహాయ్య మొనరించుటకును, జనసా మాన్యమునందీ యుద్ధయ విషయమును గూర్చి బోధించుటకును ఇట్టి నాగరి ప్రచారిణి సభలను విరివిగా స్థాపించుటకును ఈ సభవారు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈ యేర్పాటు ననుసరించి లక్నో, అలహాబాదు, మహాజాన్ పూరు, జేరల్, మురుదుబాదు, సహారా నూరు, ఆలిఖర్, ముట్టా, అగ్రా, రావాఠాంకి నగరముల యందు నాగరిసభలు స్థాపితములయ్యెను.

నిడదవ్రాలు నేకటరావు.

గుడివాడలో ప్రత్యక్ష ధైరవపూజ

గుడివాడనుండి యొక విశేషి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— నాగరికత యలవడవలసిన కాల మాసము మగుచున్నను మూలభక్తి కడముట్టు తరుణము సమీపించుచున్నను ప్రజల యందంతకంతకు మాధ్యమధికమగుచున్నది. వైకి బడాయిల గొట్టు కపట సంస్కృత వీ మాధ్యమటకమునకు మాత్రధారు లగుచున్నారు. మాఘులును విద్యావంతులును (ఏక మేవాద్వితీయం బ్రహ్మ) మని వాచించు భక్తులును మాటలెన్ని చెప్పినను శ్రీయలయం దందరు సమాను లగుచున్నారు. ఒక యశ్వత్థకార్య మొనరింప నొకడు సమకట్టిన తగుదుమని అందరందు కామోదించుచుండురు. దీనికొక యుదాహరణము చూడును. మా గ్రామమున యల్లంగాజు నరసింహం పంతులుగారు సకుటుంబముగ కాశీయాత్ర జేసి వచ్చి నిన్నటిగోజున (30-7-17) ధైరవ సంక్రమణులు పుంస్కరించుకొని ప్రత్యక్ష ధైరవపూజ గావించిరి. కరుణకు దెచ్చితటాక జలయచే గడిగి మొగమున పసుపుబూసి కుంఠమబోటిపి మెడకు నేపకుండగుట్టి చురుగాని నావ్యములువ్రాయు నీతంబువై గూర్చుండబెట్టి సహస్రనామాది పూజలు గావించిరి. ఆ సభకు పిన్నలు, పెద్దలు, సన్యాసులు, స్వహాథులు, అందరు వచ్చిరి. వచ్చిన అతిథులను భోజనములతోను పలహారములతోను యజమాని తృప్తిపరచెను. అప్పుడా కుక్క కుయ్యో, కుయ్యో అని ఆవహించెను. నీచపదవి ననుభవించు నీ శ్యామసుందర కున్నత పదవి గలిగినను స్వతస్సిద్ధులగు జన్యత్తిని మానదయ్యెను. దాని నెన్ని పుటములు పెట్టినను స్వభావ జన్యమగు వృత్తి నది మానదు కదా. ప్రత్యక్ష ధైరవ పూజ కీ పురుష సింహు డొక్కడే మొదటివాడని నాయభిప్రాయము.

హైదరాబాద్ విద్యుత్ విడుదల.

(0)

జి. ఆర్. జోషియర్ గారు.

ఆధునిక ప్రపంచమున కవసరము లని తోచినవిషయము లన్నిటినిగూర్చి చురచూపులగు సామగ్రిలు పంపిణీయించియున్నాము. ఏదేమియినను పురుషుల మాత్రమే విద్య నేర్చి, రైతుశ్రీలను అజ్ఞానాంధకారమున ముంచియుంచినయెడ నా దేశము వృద్ధి గాంచజాలదని వారు గ్రహించిరి. అందుచే వారు లిరు కనితాపములకు భాగదారులు చేసి, వాగవికలాభివృద్ధికి మాగ్ధులై నేర్పడసిన యున్నారు.

ప్రాచీన కాలము నుండియు హైదరాబాద్ శ్రీలు విద్యా కళలై వచ్చెనేకొని యుండిరి. కాని నేడము లకు పూర్వము హైదరాబాద్ శ్రీల సాంఘిక పరిస్థితు లను గూర్చి మనకుము తెలియదు. కాని నేడకాలమున శ్రీలు మిగుల విద్యాకళు లైననుల గావించుచున్నది. సామనేదనమున హైదరాబాద్ తర్రములు కూడ పాల్గొని గనుటకు నిదర్శనములు కావచ్చుచున్నవి. నేడరచనమున మీ మిగుల కీశక్తి సంపన్నతను వ్యక్తపరచిరి. ఇరువురు వని తాములు ఋగ్వేద విరచనమున పాల్గొనిరి, ఆ నేడమున చదివినవారలకు సువిధకమును. నేడమున రెవ ప్రకరణమున 28వ కీర్తన మొక శ్రీశ్రీము చేతనే రచింపబడినది. ఆత్రేయ గోత్రమును విశ్వరూప యామె నామము. మరియు ఋగ్వేదమున 179 వ కీర్తనము ఆగస్త్యమాహర్షి భాగ్య యగు లోపామద్రయను నామచే విరచింపబడియె. ఒక నాడు ఆగస్త్యుడు వైమికారణ్యమునకు పోవ నచ్చటి మహర్షి లందరును నాతని ఆధ్యాంగియగు లోపామద్రయ సుగణ సంపన్నులనియు, పతివ్రతయనియు, విద్యుషియనియు, అయింకటి, సావిత్రి, మున్నగువారికింకెను ధృతిపాత్రయనియు కీర్తించిరి. ఇంక, ఋగ్వేదములోని 125 వ కీర్తనము ఆంధ్రీ కుమార్తెయగు వాకు అన నామెరచించెను. ఈకీర్తన యామె యసాధారణ కీశక్తిని చాటుచున్నది. ఈకీర్తనయే తరువాత వృద్ధిగాంచిన నేదాంతశాస్త్రమునకు మూలబీజమని హిందూ నేదాంతశాస్త్రజ్ఞులు నడుపుచున్నారు.

కాలక్రమమున భారతదేశమున వాగవికలాభివృద్ధి హెచ్చుచున్న కొలది, హిందూశ్రీలు జ్ఞానము కూడ వృద్ధిగాంచుచున్నది. శ్రీ పురుషు లిరువురు నేదాంతవిద్యయందు పరి పూర్ణపాండిత్యమును గడింపుచుండిరి. ఇట్టి విద్యుషిత్వము లలో మొట్టమొదట పేర్కొనదగిన యామె మైత్రేయి. ఈమె అసాధారణ కీశక్తిని గూర్చి బృహదారణ్యకోపనిషత్తున విపుల ముగ వ్రాయబడి యున్నది. ఈమెకు గల నేదాంతశాస్త్ర పరిజ్ఞానము లోకము నచ్చెరువొంద జేయుచుండును. ఈమెతండ్రి యగు మిత్రయను నత దొక గొప్ప పండితుడు. ఈమెకన్య సుప్రసిద్ధుడగు యాజ్ఞవల్క్యులహర్షి. యాజ్ఞ వల్క్యుడు గృహస్థాశ్రమమును విడిచి సన్యాసమును స్వీకరింప బోవు నవసరమున తన భార్యను రెండుభాగములుగ జేసి తన యిరువురి భార్యలకు పంచివెట్టెను. మొదటిభాగ్య తన భాగమును తీసికొనెను. కాని, మైత్రేయిమాత్రము భగమును స్వీకరింప నెల్లక, ప్రాపంచిక సుఖముల అధిర స్వభావములను గూర్చియు, నేదాంత విషయములను గూర్చియు తన భర్తతో వాదము నెత్తిను. ఈ సంవాదమును చదివినవార తల్లెరును మైత్రేయి కీశక్తిని జూచి ఆశ్చర్య నిరుగ్గుమానను లగుదురు. ఈమె తనతండ్రిచే ప్రతిష్ఠాపితమైన నేదాంతశాస్త్రయందు పా ధ్యానియిన నుండి, తనకు గల జ్ఞానతేజ మెల్లడల వ్యాపింప కత్తవంచనలేక పాటుపడెను.

ఈమెకన్యకు పితృ ప్రభావంతులగు నామె యొ కర్త ఆకాలముననుండి భారతదేశమునకు శోభ వెచ్చుచుండె ను. ఈమె నామధేయము గాగి. విద్యాసంపన్నుడని లోకమున వి ఖ్యాతి పడ వడి న యా జ్ఞ వల్క్యుడు కూడ, ఈమె పాండితీ కరిమను, కీశక్తి సంపన్నతను జోహా గానర్ప వలసి వచ్చెను. ఒక నాడు జనకమహారా జొక యజ్ఞమును పునమాత్రిగావించి, పండితీశ్రీభరుల సభ కలంకించియుండ, నేయి గోవులను రప్పించి, అంకొక్కదాని కొమ్ములకు పది బంగారునాణెముల కట్టి, మీలో నేదాంతశాస్త్రమున నందరి కన్న నెక్కుడు పాండిత్యము గలవా కి గోవహస్రమును గొంపోవుడని పలికెను. సభిందరు తల్లెరును మాటాడ నేరక నిశ్చయముగనుండి, అంతట యాజ్ఞవల్క్యు డాగోవులను తన యింటకినెనిన రివేష్యుల కాజ్ఞాపించెను. సభలోని పండితు లెవ్వరు నీతని నెదిరింపజాలక పోయిరి. అంత మొక శ్రీరత్న ము లేచి, యాజ్ఞవల్క్యుడకు బహుమానర్పణగాడని ఖండిత

ముగ వెల్లెను. అంతట వీరిరువురును వాదప్రతివాదములు ప్రబలినవి. కట్టకడకు పండితశ్రేష్ఠుడని పేరవడిన యాజ్ఞ వల్క్యు డేమెకు లొంగిపోవలసి వచ్చెను. ఈమెయే గాగి.

హిందూ దేశమునకు వచ్చె దెచ్చిన మతీయొక వనితా రత్నము దేశహూతి. ఈమె మ స్వంశ సంజాత. పిన్ననాటినుండియు, విద్యా సంపాదనమునే నానక్తి గలిగి, అన్యము నపేక్షింపక, విద్యా పారంగతుడగు కన్యమనివివాహ మాడి, తనదైశ్యమును విగర్భించి, భర్తతోనడవుల వసించుచు ఆతనివద్దనుండి నేదాంతశాస్త్ర జ్ఞానమును సమగ్రముగ గ్రహించి, విద్యుషియని పేరొంది, వారీలకమై వర్ధిల్లెను. సాంఖ్య నేదాంత శాస్త్రములను వ్రాసిన కపిలు డేమె పుత్రుడే. ఈతడిట్టి మహామహు డగుట కతని మాతయే కారణము. పిన్ననాటి నుండియు తన యెడలో గూర్పుండతెట్టుకొని నేదాంత శాస్త్రము నగుపాల తో నేర్చి, యామె తన కుమారుని గొప్పవానిగ జేసెను. కొన్ని వత్సరములు గడచినవి. హిందూదేశమున శాద్ధమతము వ్యాప్తము గాంచునప్పుడే శ్రీవిద్యయు ప్రబలముగావొచ్చె ను. పౌద్ధులు తమ మతవ్యాప్తికై శ్రీసహాయ మవసర మని గుర్తించి, వారలకు విద్య గజపి, వారల నన్ని కేశములకు మత వ్యాపకులను గ బంపిరి. వీరిలో ముఖ్యముగ బేర్కొనదగిన యామె ఆగోకుని సోదరి యగు సంగమిత యనునామె. ఈమె సింహాశద్విషమునకు బోయి, అడట శ్రీలకు శాద్ధమత సిద్ధాంతముల బోధించి, అచ్చటనే తన నివాస మేర్పరచుకొనెను. సింహాశద్విషవాసు లిప్పటికి నీమె నామమును స్మరించుచునే యుండురు.

తరువాత బ్రాహ్మణమతము తిరిగి విజృంభింప నారం భించెను. శంకరుడే మతాలంబకుడై, శాద్ధమతమును ఖండింప యత్నింపుచుండెను. ఇట్టి సమయమున నీతనికి మత సహాయ మొనర్చి, యాతని యుద్దమమును ఫలవంతముగ కొనసాగించి న దొక విద్యుషిమణియే. ఈమెపేరు భారతి. ఈమె మండన మిత్రుని భార్య.

ఒక నాడు శంకరునకును మండనమిత్రునకును, శాస్త్ర వాదము గలిగి యొక కలహము సంప్రాప్తమాయెను. నే నీ వాదమున నోడిపోయినయెడల మండనమిత్రునకు శిష్యుడ నయ్యెదనని శంకరుడు పలికెను. ఈ విధముగనే శంకరుని శిష్యుడగుటకు మండనమిత్రు డంగీకరించెను. ఇరువురును మహాపండితులే. నేదాంతశాస్త్రవేత్తలే. వీరి సంవాదముల విని, గ్రహించి, తీర్పుజేయువారెవరు? అంత వీరిరువురును భారతీని మధ్యన ర్పింప నుండి తగవు దీర్చుమని కోరిరి. ఆమె వీరిరువురి వాదముల నాలకించి, తన భర్తయే యోడిపోయె నని తీర్పు చెప్పెను. అంతనుండన మిత్రుడు శంకరుని శిష్యు డాయెను. భారతి కూడ శంకరుని శిష్యత్వ మంగీకరించెను. ఈమెయే సరస్వతి యని హిందువులు పిలిచెదరు. శంకరుడు, సర్వులకును తన జీవిత కాలములో చేసిన మహత్కార్య ములకు భారతియే ముఖ్య కారణము. ఈమె చేసిన యమిత సహాయమును మెచ్చి, యామె జ్ఞాపకార్థము మైసూరులోమొక మతమును శంకరుడు స్థాపించి, ఆమతాధిపతులందరును యామె పేరనే బరుగు చుండ వలయునని శాసించెను. ఈ కాలమున గూడ నాథలమున భారతీ విగ్రహమునకు ప్రతిదిన మును పూజలు సలుపుచుండురు. ఇక నొక విద్యుషిమణి పేరు లీలావతి. ఈమె గణితశాస్త్రజ్ఞు డగు భాస్కరుని కుమార్తె. (సకేమము)

భీమవరం, వీరవాచరం ఫిర్యాలు తరపున యిదివరలో ఎన్నుకొనబడిన మద్దాల కృష్ణమూర్తిగారు తాత్కాలికార్థ మెంబరుగానుండు కాలము గడచినందున 1 పెన్షన్య రామ చంద్రరాజు (భీమవరం) 2 భూపతిరాజు రామరాజు (గౌర గనపూడి) 3 మద్దాల కృష్ణమూర్తి (వీరవాచరం) 4 మద్దాల రామమూర్తి 5 వడ్డి ఆయ్యన్న (కవడేపురి చిక్కల) గార్లు సభ్యులు గ నెన్ను కొనబడ గోరుచున్నారు. ఆగస్టు 30వ తేదీని ఎన్నికలు జరుగవలసి యున్నవి. గనుక మనకు గవర్న మెంటువారొసగిన అమూల్యమైన స్వాతంత్ర్య మును వృధాచేయక సోదర భావముతో విద్యాధికుడును, దైర్యపాశుసములతో ప్రజాభిప్రయము గుర్తెరిగి పనిచేయు వాడును ప్రజల కష్టసుఖముల పాల్గొని స్వాధ్యాయముతో ప్రజాసేవచేయు నమర్థుడును ప్రజాసభలలో చేరి దేశభ్యుద యాభిలాషతో పాటుపడువారిని ఆలోచించి యెన్నుకొనుట ధర్మము మనవాడనిగాని ముందుగా కోరినాడనిగాని దేశయాభిలాషలేని కుక్షింభరు నెన్నుకొనదగదని మెనుపల్ని బాపి రాజుగారు హాడవరమునుండి వ్రాయుచున్నారు.

వృత్తాంతము

తిరునల్వేలి వస్తు ప్రదర్శకశాల:— సంస్థానాధీశులకు చెందిన వస్తుప్రదర్శనశాలలోని వస్తువులను గొన్నిటిని హరించి నట్లు అనుమానము కలిగినందున కె. జి. కేశవశిల్పిగారు పోలీసు వారిచే బట్టుకొనబడి జాబినునై విడిచిపెట్టబడిరి. పిళ్ళైగారి స్థానమున నారాయణనాయరు బి. ఏ. గారు నియమింప బడిరి.

కూర్పుండి యుండగ తుపాకితో కాల్చివేయబడుట:— కల్లికోటకు ఎనిమిది మైళ్ల దూరమందున్న కురువత్తూరులో గత శుక్రవారము రాత్రి సుమారు 9 గంటల వేళప్పుడు తన యింటి యరుగునై కూర్పుండియుండిన చంపన్న నాయలను నతనిని ఎవరో తుపాకితో గాల్చిరి. చేతికిని, కడుపుకును, కశినమైన గాయములు తగిలినవి. అతనిని వైద్యశాలయం దుంచిరి.

ఒక శ్రీని కులమునుండి వెలివేయుట:— దక్షిణ మలబారులో కరలశ్రేణురపురములో నొక శ్రీయును వ్యభి చారనోషమున్నట్లు కనుగొనబడి ఆమెజాతివారిలో నైదుగురు పంచాయితీగ నేర్పడి ఆమెయందు నోషము స్థిరపరచి ఆమె ను కులమునుండి వెలివేసిరి గాని ఆమెజీవనాథము సంకర్షర మునకు 120 పరల ధాన్యమును, 60 రూపాయల నగదును ఆమె భర్త ఆమెకు నిచ్చునట్లు తీర్మానించిరి.

సంభాషణకాలమున నకికేయుట:— కల్లికోట తియ్యూ దేవాలయమున నాకరుగనుండిన ఒక తియ్యూజాతివాడు ను, ద్రవ్యము పుచ్చుకొని దస్తావేజులు మొదలగు వానిని వ్రాయువా దొకడును చాలకాలము బట్టి విరోధులుగా నుం డిరి. నిన్నటి రోజు (1-8-17) ఉదయమున తియ్యూనాకరును వాని యన్నయు, దస్తావేజుల వ్రాతగాడును సంభాషించు చుండిరి. విరోధియగు తియ్యూజాతివాడు వెనుకనుండి వచ్చి దస్తావేజులు వ్రాయు వానిని కత్తితో బాడిచి పరుగున పోలి సుప్రేషనుకు బోయి తన దౌర్జన్యమును అచ్చటి వారికి వెలి పెను. మాంతకుని పట్టుకొని ఖయిదునందుంచి పిమ్మట పోలీసు వారు కత్తిపోటు తిన్నవానిని వైద్యశాలయం దుంచిరి.

పెరేలు, మాటుంగా సమ్మెకట్టుదారుల ననుసరించి విజ్జోరియా పెర్మినసువద్దనున్న మాటీలు 500 మంది నిన్నటి దినమున సమ్మెకట్టి పనిచేయుట మానివేసిరి. కట్టుదారు లందఱును పెరేలు కర్మాలయమువద్ద సమావేశమయి ప్రస్తుత స్థితి ని గూర్చి చర్చించి పిమ్మట నింటికి బోయిరి. వారందఱును మొత్తము 10,000 ల మంది యుండిరి. పెరేలు, మాటుంగాల వద్దనుండు కర్మాలయములు ఇంకను మూసివేయ బడియున్నవి. ఏదియు పనిలేక యుండుట కష్టముగదోచి వారిలో ననేకులు మరలపని నారంభింప దలచుచున్నారని చెప్పబడుచున్నది. కొంతమంది మొన్నటిదినమున పనిని మరల ప్రారంభింప ప్రయత్నించిరి. కాని వారిని తక్కినవారు భయపెట్టుటవలన ను, భయపెట్టువా రెక్కుడుమంది యగుటవలనను మీరు వారి యిష్టప్రకారము నడచుకొన వలసినచ్చెను.

తియ్యూలకును మోస్తాలకును జగడములు కల్లికోట:— కల్లికోటకు సుమారు 7 మైళ్ల దూరమునం దున్న ఇలాత్తూరు నందుగల తియ్యూ మోస్తాలాతుల వారిరువురుకు చాలకాలము బట్టి జగడము యుండెను. సుమారు 2 మాసముల క్రిందట ఉభయపక్షముల వారును జగడము లాడు కొని ఒకరి నొకరు కొట్టుకొనిరి. ఆ సందర్భమున 7 గురు తియ్యూజాతి వారును తొమ్మింద్రు మోస్తాలాతివారును పోలీసువారచే పట్టు కొనబడిరి. కల్లికోట డివిజనులు మేజిస్ట్రేటు వారు ఈకేసును విచారణ గావించకమునుపే గతశుక్రవారము సాయంకాలమున చేపల నమ్మకొనుచుండిన ఇద్దఱు మోస్తాలావాండ్రును 7 గురు తియ్యూజాతివారు కొట్టి బలవంతముగ వారి చేపల ను అప హరించుకొని పోయినట్లు తియ్యూలపై ఇంకొక కేసుచేయబడినది. మొదటికేసును పెన్ లెంబరురు 6 వ తేదీ నాటికి వాయిదావేసి రెండవకేసులో ఫిర్యాదీతరపు సాక్ష్య విచారణ మేజిస్ట్రే గారు గావించిరి. సాయంకాలము కచ్చేరి నుండి రెండుకక్షలవారు ఇండ్లకుబోవుచుండగ మార్గమున క్రొత్తకయ్యములు వారిలో వారికి కలిగినవి. ఒకరినొకరు కత్తుల తో బాడుచుకొనిరి. కశినయిన కత్తిపోటుతగిలిన యిద్దఱు తియ్యూలు కల్లికోటమ్యూనిసిపల్ వైద్యశాలయం దుంచబడిరి.

మనవల్లిలో ఆ మెరికా అర్థాన్ని మిమనీ బాలికా పాఠశాల వనతి గృహమున కట్టటకు దొరతనమువారు 1500 రూపాయలు గ్రాంటు నిచ్చిరి.

మా. సర్ దివా వాచాగారు:— మానసియులగు 25 దివా వాచాగారు బొంబాయి రాజధానిసంఘాభ్యుత్థక పు వికిని, బొంబాయి జాతీయ సంఘ సభ్యత్వమునకును, యావ ద్భారత జాతీయ సంఘ సభ్యత్వమునకును రాజీనామా మొన గిని తెలియచున్నది.

యుద్ధ తృప్తివర్ధి:—ఈనెల 4 వ తేదీ శనివార మునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు వరదాముత్తరువు ను పీఠి రిగి వ గృహమున చల్లా శేషగిరిరావు పంతులు బి. ఏ. గారి ఆధ్వర్యమున క్రింద సభ జరుగును. ఆసభయందు కాళ్య కురి గోపాలరావు పంతులు, గద్దెరంగయ్య నాడుకు ఎస్. ఎస్. కృష్ణయ్య డి. వేంకట సుబ్బయ్యగారు ప్రవచించెదరు.

ఇంటిమీడియేటు పరీక్ష:— గత మార్చి నెలయందు జరిగిన ఇంటిరు మీడియేటు పరీక్షయందు గృహార్థులైన విద్యార్థుల జాబితాయందు రాజధాని కళాశాల విద్యార్థులైన రాజ ధానికి మొదటి, రెండవ వారలుగాను, చుంగురూరు కళాశాల విద్యార్థి యొకడు రాజధానికి మూడవవాడుగాను గృహార్థు లైనట్లు వ్రాయబడినది.

ఒక బాంబు, రివోల్వరు, అనేకము రక్తములుగల యొక మూట ప్రవేశించినయొద్దను మరాళగంజీవద్ద దొరకెను. పోలీ సువారుత్తన గృహమున వెదకిపట్టుకొనెదరేమో యను భయ మున సొక రాజగ్రామి ఈవస్తువుల నిట విడిచెనని ఊహించ బడెను. ఈవస్తువుల రెండులు రెయిలు మార్గమున నిమరరావో, కొత్తూరు స్టేషనులకు మధ్యమీడికి బోవు ప్రయాణికుల బండిలో సొక బట్టలంటులలోనుండి 25 రక్తము దొంగిలించ బడెనని సమాచారము తెలియచెప్పెను.

పూమూ సెవన్సుజడ్జిగారు అట్టులుబాల్సు మొదలగు వాసుల దొంగిలించునొనరించినట్లుల కేసురాగా వారివారు కేర మును స్థిరపరచి వారికి వివిధకేసులజెప్పెను. దొంగిలించులలో సొకడు సాక్షిగవచ్చి ఈదొంగిలించునన్నిటినివర్ణించెను. సాక్ష్య మునుబట్టి అనేకముదొంగిలించు జరిగినవనియు కొన్ని నేపాథ రాష్ట్రమునను, మరికొన్ని బ్రిటిషు రాష్ట్రములందును జరిగి నట్లుల తెలియచెప్పెనుగాని మొదటి ముద్రాయ 'గొప్పకుటుం బయలోనివా' డగుటవలనను ముద్రాయాల కేరమును జిరపరచుటకు తగినంత యజువు రాకుండుటవలనను అలహా ఖాదు ప్రొక్కోబ్జడ్జి వ్యాట టిఫిబాలుగారు కేసును కొట్టివేసిరి.

నేటి ఉదయము 593 నల్లయందు పెట్టెలను దొరతన మువారముధరకేయముటకు ప్రయత్నింపగా వాటిలో 91 పెట్టెలమాత్రము అయ్యునుపోయెను. వాటివలన వచ్చిన మొ త్తము రూ. 288425 లు. క్రిందటి నెలలో 75 పెట్టెల నమ్ము టవలన రూ. 2,41,400 లు గిట్టెను. ఈ నెల ఒక పెట్టె కీయబడిన ఎక్కువకు మొత్తము రూ. 3220. క్రిందటి నెల రూ. 3,315 లు. క్రిందటి నెలకును ఈ నెలకును ఒకొక్క పెట్టెకు వచ్చిన తక్కువ మొత్తము 3,200 లు. కనుకను ఒకొక్కటికి క్రిందటి నెల రూ. 3,218 లును ఈ నెల రూ. 3,204 లును గిట్టెను.

కోకో డెప్యూ-హిందూదేశమున కోకో డెప్యూ మెరగునా కావా యని కోధించుటకు బర్లియనందు కోకో మొక్కలు పయిరుచేయబడినవి. అవి బాగాఫలించియు తెలియచున్నది. మొక్కలయొక్క గింజలు తూర్పు హిందూదేశపు చోకలేటు ిక్ష్వనీ వారికి అమ్మి వేయబడెను. దక్షిణ హిందూదేశ మున కొన్ని కొన్ని భాగములందు యీమొక్క బాగావ్రోగు చున్నపుడు దీనివైరుయేల హిందూదేశమున వృద్ధిగానింప కూడదని న్యూరేయగారు ఆలోచించుచున్నారు. హిందూ దేశమున మిమయవర్తకులు లాడు, జిలేనిమొదలగు మిమ యిలు తయారు చేయుటయందు దసమానాలు గావున చోకలే టును తయారుచేయుట గూడ వీరికి స్పెషియో వాటిని త యారు చేయుటయందు వీరు సాటిలేని వారగుదరని న్యూరే టుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రివేటి:—గంగ దేశమున ప్రవేటి ఒక యొక్కత్రాళ్ళము. ప్రవేటిఅనగ మూడువలని యగ్గము. గంగ సరస్వతి యమున యీ మూడునదులు కలియుటలమున యీ గ్రామము

కట్టబడినది. ప్రస్తుత కాలమును నీవికొకప్పుడు దుండెడి ప్రాము ఖ్యత నడిచినది. సంకర్షణమునందు కొన్ని కొన్ని వ్యవసాయు. లందు మాత్రము ఇచ్చటకు లెక్కలేని ప్రజస్థానము నిమిత్త మువచ్చెదరు. భూస్వామి ఒకసాసా! పాలకులగు గజపతి ప్రభువు లలో సొకకు యాభ్యుదయన స్థానముల కేపు నిరూపించినది లోనికిదిగుటకు విశాలముగ మెట్లు కట్టించిరి. ఈ మెట్లు కట్ట బడిన కాలముందు అనగ 16-వ శతాబ్దమునందు ప్రవేటి విద్యకు బుట్టినట్లయి ఆ కాలముందు హిందూ విద్యకు ప్రాముఖ్యత గాంచిన నాలుగు స్థలములలో నొకటియై యుండెను. ఇంటు పెక్కు సంస్కృతివిద్యాస్థానము లుండెడినట్లు.

(కృష్ణాజిల్లా) నందిగామలో అసమృద్ధి నగ:— ఆదిలి నెంటు, వాడియా, ఆగంటియగ్లాడు దొరతనమువారు విధించిన ప్రవాసకేతుకు అసమృద్ధిని తెలుపుటకు 29-7-17 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 5½ గంటలకు విక్టోరియా స్తంభము దాకులో ౧౧ అగ్రహారీకు లగు తులలపాటి వీరభద్రరావుగారి యాధిపత్యముక్రింద నందిగామ గ్రామ పురజులసభ జరిగెను. ఆ సభకు చాలామంది వచ్చుటగాక అందులో చాలామంది రయతులు, వర్తకులు, మహమ్మదీయులు, భూస్వాములు, పంచ ములుకూడ వచ్చిరి. పురముఖులలో నొకరగు సుంకర నర సింహంగారు సభాధ్యక్షములనుగూర్చి విచిత్రముగా తెలిపి మహా తులపాటి వీరభద్రరావు పంతులుగారిని ఆగ్రా సనాధి పతిగా ఉపపాదించిరి. ఆగ్రాసనాధి పతిగారు కొంత చెప్పిన తరువాత డాక్టరు జయంతి ఉగ్ర నరసింహంగారు యల్. యెమ్. యల్. సి. పి. యస్ (కలకత్తా) గారు మున్నగువారు ప్రవచించిరి. ఆదిలి నెంటు నిధి కు 25 లు పోగు అయినది.

అయిల్లందు న్యాయశాస్త్ర పరీక్షలలో కృష్ణానైపుణ ఆంధ్ర విద్యార్థులు.

సినియరు (మైక్లూ) హానర్సు. (ప్రభుత్వము.) ఎస్. రాజగోపాలంగారు (ప్రభు) 25 పానులు సీరి యరు విక్టోరియా బహుమతి; బి. ఏ. శాస్త్రిగారు (ప్రభు) 10 పానుల బహుమతి; బి. సి. యల్. నారాయణగారు సెమెం తు; రెండవ స్థాను- డి. ఎస్. రామయ్య; తే. రామస్వామి, బి.సి. రాజుగార్లు; మూడవ స్థాను- తే. డి. రాజుగారు; పాను- తే. ఆర్. శర్మగారు; జూనియరు స్థానులో 26 గురు కృష్ణానైపు. రిగిలో 18 గురు భారతీయులు, సీనియరు స్థానులో 87 గురు కృష్ణానైపు. వీరిలో 22 మంది. భారతీయులు, వీరిలో ఎక. రాజగోపాలముగారు మొట్టమొదటివారుగను మొదటి బహు మానమును బి. ఏ. శాస్త్రిగారు మూడవబహుమానమును బడసిరి.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటిసు 887

పెరంబూరు, పడమటి తండ్రియూరుపేటలకు తప్ప తక్కిన పట్టణములకు, 4-8-17 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 11 మొదలు తెల్లవారజామున 4 గంటలవరకు, ఆసంబంధముగు ప్రాత మెయిరు గొట్టములకు మరమ్మత్తుచేయు నిమిత్తము సీరు సస్పెండుచేయబడదు.

స్పెషల్ సర్క్యూడిటార్లుమెంట్ } డి. సి. మొలోని
మద్రాసు కార్పొరేషను } ప్రెసిడెంట్లు.
2-8-1917

మదరాసు ఆండు నదరన్ మహారాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్ (836)

(ఇంగ్లండులో ఇంకార్పొరేటు కాబడినది.) 10-8-17వ తేదీన తిరుత్తినవర్ జరుగబోవు కృత్రిక వేడుక.

ప్రస్తుతము బొగ్గు రవానా యెక్కువగ నుండుటచే నై యుత్పత్తమునకయి తిరుత్తిన బోవు యాత్రికులసౌకర్యాధ్యము ప్రత్యేకవైజుబుండ్లు నియ మింపబడ నేర వని ఇందుమూలముగ యాత్రికు లిరు తెలియచేయుచున్నయినది.

కృష్ణాగోదావరి మండలములు.

కృష్ణ మండలములు. నీటివిషయములను రహితులుగవిష్కరించుకొనుట.

దొరతనమువారి యుత్తరువు.

1915 సం॥ మొయిమాసమున దొరతనమువారికిని కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలోని ఇర్రోషనుతో ననుభవముగల కొందరు ఉద్యోగులకును అనధికారముగ సభయొకటి జరిగియున్నది. నీటిసస్థాయి విషయమున రహితులలో సహకారమును నెలకొల్పి, కొన్ని కాలవలను రహితుల కళ మొనర్చి నీటి సస్థాయిని వాకే పరిష్కరించుకొని మరమ్మత్తులు వాకే చేసికొనునట్లును, యిట్టి పరిష్కారమునకు గాను అగు ఖర్చుల, క్రింద గ్రామస్థుల పంచుగ కొంతద్రవ్యము నొసగుటకును, తీర్మానింపబడెను. ఈ యుద్వ్యయమునకు గాను, నూపరింకొం డిగు ఇంజనీయర్లతో నాలోచించి కృష్ణాజిల్లాలో రెండు కాలవలను, గోదావరిజిల్లాలో రెండు కాలవలను కలర్త ర్లు ఎంచి విషయములకు సంబంధించిన నూచనములతో రిపోర్టుల సంపాదననదిని వైసుంవలముల కలర్తర్లువుతును అజ్ఞతైనది. పెద్ద కింగలయెద్ద నిగోళపు ఏర్పాటులు గల కాలవలను మాత్రమే కలర్తర్లు ఎత్తుకొనవలయును. కళింగల యాజమాన్యము పన్నినవచ్చునదిపార్టుమొంటువారి యధీనమై, కాలవలకు విడిచిపెట్టవలసినంత నీటిని వారు వదల్చి, నీటి పంపకమును రహితులకు విడిచి పెట్ట వలయును. రహితులకు కాలవలను వప్పించువపు డది యి ట్టిస్థితియందున్నదియై, ఆ కాలవపై నజీక్రిత మెంత భవము వెచ్చింపబడినదియు అను నీరెండంశములను విచారించిన పిదప

(1) నీటిపంపకము వనరాల విషయమై రహితుల కెంత వైకము నిచ్చునదియు నిశ్చయింపవలయును. (2) గోదా వరి మండలపు కలర్తర్లు యాక్రిందికాలవలనెంచిరి. అది 19266 ఛనలినుండి రహితుల కళ మొనరింపబడినది. (ఎ) తక్కినవ్వల ము సరిహద్దులలో మండపేట కాలవ 11 మైళ్ళ 8 పగ్గాం గులయొద్దనున్న వైపుననుండి ప్రారంభముగా కాలవ (2) కురుగిరిపట్నము సరిహద్దులలోనున్న చింతగ కాలవ.

కృష్ణామండలమున రహితులు గుర్తిప్రాయపడి దొరత నమువారి 45, 1 నెంబరు యుత్తరువులో రెండు కాలవలని మాత్రమే నివరింపబడి యున్నను, ఈ క్రిందిమాను కాలవలకు పంచాయతీదార్ల సెక్సు కొనిరి:—

(ఎ) గురుప్రొడికాళితోనహా కాలవోగు కాలవ. (2) భాస్కర రావు కోడు కాలవ (3) భీమవరము 1 వ నెంబరు కాలవ.

వై కాలవల పరిపాలనము క్రింద సాయకరు 45, 30, 20 మాం ల నీయవలసినదని కృష్ణా కలర్తర్లుగారు సూచించిరి.

ఇర్రోషనుగోర్లుల పంచాయతీల మూలమున రహితులు నీటి విషయములను సంకృష్టి క ర ము గ ప రి ప్క రించు కొనగల ర ని యు, ఆ వి ధా న మె చాల నతృప్తిప్రదనియు రి జె న్య బో వు వా ను చె ప్ప చు కలర్తర్లు సూచించిన మొత్తము లీయవచ్చునని నిశాగనుచేసి రి. కలర్తర్లెన్న కొనిన కాలవలు యై ముగ నన్నవని దొరత నమువారి రనుమతించుచున్నారు. కాలవలద్వారా నియాయక మగు నీరు విడుదల యగుచున్నంత కాలమున, రహితుల పా లనముక్రింద నన్న కాలవ భూమిలకు రిమిషను యయ్యు నక్కరలేదను రిజెన్స బోర్డువారి యభిప్రాయముతోడ దొర తనము వా కేధించుచున్నారు. వ్యయములకు సా మ్మి చితముగ నన్నది. దొరతనము వా రా వైకము నిర్దుర.

వై విధాన మెత్తినన నడచుచున్నదియు వై మండలముల కల ర్తర్లు ప్రతిసాలన మొయిమాసములలో రిపోర్టు చేయ వలయును. రిపోర్టులలో నీటి పంపకపు సాధ్యతయు మున్నగు వానినేగాక వెనుకటిపద్ధతికిని వర్తమానపు పద్ధతికిని బలముగు వ్యత్యక్త మేమైన యున్నయెడల కలర్తర్లు వివరించవలయును.

దెన్నరాజ ధానియందు కాలవల వ్యాపారముక కన కాశము గలిగింప యరకొంతభవ వియవలసినదని 14 వ తేదీని జరిగినసభయందు చివరిబరనాధ మొదలియారు గా కొకతీర్మా న ముపపాదించియున్నారు. తీర్మానమునైన జరిగినదెన్నలో దొరతనమువారి క్రింది కార్యములను బూనుకొంచుననగ, తీర్మాన ము వర్ధుచేసి కొనబడెను:—

(1) బకింగుహామ కాలవనుగూర్చి యిట్లు చెప్పబడె ను:—(ఎ) ఆధ్వారాలకునకు చక్షిణమున మూడుమైళ్ళవరకు కాలవ లోతుచేయబడను. (2) ఉచ్చెరపు కాలవలో నీటి యందు రి అడుగులవరకు మునిగియుండు పడనలు పోవుటకు ను. దక్షిణపు కాలవలో 2 అడుగులవరకు నీటిలో ముని గియుండు పడనలు పోవుటకు కాలవ అడుగులముగనుండు ప్లా కాక్రతీ చేయబడను.

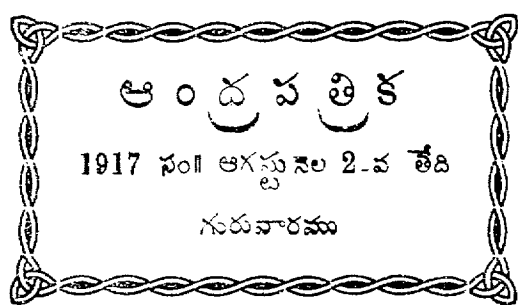
(2) తేదనటియము కాలవను గూర్చి యిట్లు చెప్పి బడెను:—మూడడుగుల వరకును నీటిలో మునిగియుండు పడనలు పోవుట కీ కాలవ అడుగులముగ నుండును. (3) తేదనటియము కాలవను గూర్చి యిట్లు చెప్పి బడెను:—మూడడుగుల వరకును నీటిలో మునిగియుండు పడనలు పోవుట కీ కాలవ అడుగులముగ నుండును.

నోటీసు.

రేవటిదినము శ్రావణపూర్ణిను పండుగ యగుటచే, మా కార్యాలయమునకు సెలవియ్యబడును. అందుచే రేపటిపత్రిక వెలువడదు. ఆం.ప.సం.

విషయానుక్రమణిక.

స్వదేశోద్యమము	2
కాశీనాగరి ప్రచారణ సభాచారిత్రము	3
హైందవ విద్యుత్తులు	4
కృత్తాంతములు	5
ప్రధానవ్యాసము	
స్వదేశసంస్థానములు	6
స్థానికవాదాలు	7
విరోధానుసంగ్రహము	
విదేశీతంత్రీవాదాలు	8,9,10
ఇతరవిషయములు	11
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదాలు	12,13,14
వివిధవాదాలు	15

స్వదేశ సంస్థానములు.

ఇంతవరకు భారతభూమియందు స్వదేశ సంస్థానము లెట్టి స్థాన మాక్రమించినవో, ప్రభుత్వపునర్నిర్మాణములో నెట్టి స్థాన మాక్రమింపగలవో తెలియకొనుట యవసరము. నిన్నటిదినము నెలువడిన జప్తిసుప్రతిక ప్రాచీనముల "వార్తాపత్రికలలో కావలయునని జేయవలసిన లెఖలున్నను, యీ సంస్థానము లింకను ప్రాచీనస్థితియందేమున్న"వని తృణీకరించుట సులభమే. స్వదేశ సంస్థానములు కాలానుగుణ్యముగ మార్పుబొందుట లేదని వాద సౌకర్యార్థమై యంగీకరింపుడు. ఆధునికనాగరికత వీరికి వట్టువడలేదని యొప్పుకొనుడు. ప్రపంచమును కలవరపరచుచున్న ప్రభుత్వసమస్యల గూర్చి వీరొక్కడకయందే యున్నారని విశ్వసింపుడు. అటులయ్యెను వీరింతవరకును దేశీయచారిత్ర రంగములో నెట్టి స్థాన ములంకరించిరో పరికించుట యవసరము. దానిని గమనించినగాని వీరి భావిదశగూర్చి సక్రమముగ విచారించుటకు వలనవడదు. హిందూదేశమును విదేశీయులు బకరి వెంబడి మరెవ్వరు అలెగ్జాండరు కాలమునుండియు దండెత్తెనునందుండిరి. స్వదేశ ప్రభుత్వ శత్రువులతో భారాడి చేతనయినంతవరకు తమ శౌర్యప్రతాపముల జూపుచునేయుండిరి. సాధ్యమగునంతవరకు విదేశీయుల యాక్రమణమున కడ్డకగులు చుండిరి. తమ శక్తికి మించినపుడు వారితో సాధజేసికొని తమ సంస్థానముల బోకుండగాపాడిరి. విజయనగర సామ్రాట్లు మహాన పీఠులవిజృంభణము నాపి హిందూనాగరికతను రెండుశతాబ్దములు కాపాడిరి. పశ్చిమతీరమున మహారాష్ట్రులు విజృంభించి మొగలు ప్రభుత్వములో బాతీయాన్నత్యము గాపాడిరి. వీరి శౌర్యసాహసములచే దేశమునకు గలిగిన లాభము లెట్టి? హిందూవులవాఙ్మయము రక్షింపబడి, పోషింపబడినది. కళానైపుణ్యము పెంపొందింపబడినది. స్వదేశ సైన్యముల ప్రతాపమున కవకాశము

గలిగి, యాత్రయగ మంతరించకుండ తిరిగి నెలకొల్పబడినది. అట్టిదగ్గజములని ప్రఖ్యాతివడసిన మహాకవులు కృష్ణదేవరాయలయస్థానము నలంకరించిరి. విజయనగర సామ్రాజ్యవిజృంభణమే లేకపోయినచో, మనుచరిత్ర, వసుచరిత్రాది ప్రబంధములు వాఙ్మయము నలంకరించెనో గానో యెవరు జెప్పగలరు? రాజపోషణ లేక ఆంధ్రభారతము వెలువడెడిదో లేదో యూహింపవచ్చును. నేడు గూడ స్వదేశ సంస్థానములే, భారతీయ నాగరిక మనకు బట్టు గొమ్మలై యున్నవి. ప్రాచీన సాంప్రదాయముల వీక్షింపవలయుననిన, స్వదేశ సంస్థానములకే యరుదొచవలయును. సంస్థాన ప్రజలకు సంస్థానాధీశుడే అన్నపానాదు లొసంగి పోషింపవలయునను సిద్ధాంతము తిరువాన్మూరు సంస్థానమున నేటికిని పాటింపబడుచున్నది. ప్రతి వత్సరము దసరాపండుగలలో, కవులు, గాయకులు మల్లులు మొదలగు నిపుణులకు మైసూరుసంస్థానమున సన్మాన మొసంగబడుచున్నది. ప్రతి సంస్థానమునందును సంస్థానగాయకులు గలరు. సంస్థాన మల్లులు గలరు. చిత్రకారులు గలరు. ఆస్థాన విద్వాంసులు గలరు. అధ్యయనపరులు గలరు. ప్రాచీనశాస్త్రములను కళలను పోషించి పెంపొందించుటయే గాక, ప్రతిసంస్థానాధీశులును దేశీయుల శౌర్యప్రతాపముల నశింపకుండ గాపాడుచున్నారు. స్వదేశ సైనికనివహముల సిద్ధముజేయుచున్నారు. తిరువాన్మూరులో నామరు కటాలమున్నది. మైసూరులో దేశీయ సైనికనివహమున్నది. బికెనీరు మహారాజగారు ఉష్ణదశయను తయారుజేసిరి. భారతీయులు సైనికశిక్ష కన్పల్చు గారా యను సంశయము స్వదేశ సంస్థానాధీశుల బాధింపలేదు. దేశీయులకే స్థానమధ్యములయందు వీరికి గల విశ్వాసఫలితము ప్రస్తుత సంగ్రామమున సువ్యక్త మయినది. స్వదేశ సంస్థాన సైనిక నివహములు నూయజాకాలువను రక్షించి ఇంగ్లండునకును హిందూదేశమునకును రాకపోకల గాపాడినవి. ప్రాన్సురంగమున జర్మను విజృంభణము నాపించి. ఆఫ్రికా రంగమున, తురుష్కరంగమున గూడ తమ ధైర్యసాహసముల గనుపజుదినవి. వీరి ప్రతాపము పాశ్చాత్యులకన్నుల మిటుమిట్లు గొల్పినది. "స్వదేశ సంస్థాన సైనికులు ఇప్పుడు గూడ ననేకరంగముల పోరాడుచున్నారు. మైసూరు లాకొనల్లు, బికెనీరు యష్టదండు ఉజ్జయిని, కాశ్మీర రైఫిల్సు జాడు కాబులము ఫర్రీకోటశా పల్ల మార్పుఆఫ్రికాలోను, మేలకుకోట్ల శాపల్ల మెసపొటెరుమాలోను పోరాడుచున్నవి. సైనికుల శౌర్యముగూర్చి ప్రశంసింపుచు జవరలు స్పట్టు గారు జిండు, కాశ్మీరదర్బారులకు ప్రత్యేక సందేశము బంపియుండిరి. తెలుపుటకు సంతసించుచున్నారు. సిరుమాడు శాపల్ల కట్టను రక్షించుటలో శౌరవమును సంపాదించిరి. మహాయోధుడగు ప్రతాపసింగు మహారాజగారు ప్రాన్సుకు వెడలి రెట్టుముమహారాజగారితో గలసి శౌర్యధైర్యములకు పేరొక్కగన్న రాజపుత్రుల పేరు నిలువ బెట్టుచున్నారని గత సెప్టెంబరు నెలలో రాజప్రతినిధి యగు కెలమ్యుఫర్లు ప్రభువుగారు సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో నుపన్యసించి యుండిరి. అనేక సంస్థానములలో ధైర్య సాహసములకు వేరుపురు గగు ఆయుధశాసన మములలో లేదు. ఇంతవరకాక, దేశీయుల శిక్షలుపయోగించుటకు స్వదేశ సంస్థానము లవకాశముల నొసగుచున్నవి. వీరున్నతోడోగొల నేర్పరుచుటలో దేశీయులకే ప్రోత్సాహము నొసగెదను. ఏడిపూర్వకతెచ్చు హోదాలోనో యుండదగిన సర్. జి. మాధవరావు, వి. పి. మాధవరావు,

శేషయ్యశాస్త్రి మొదలగు వారమాత్యవదపుల నలంకరించి రాజ్యాంగమును జయప్రదముగ నడిపి ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. స్వదేశ సంస్థానాధీశులు ప్రస్తుత కాలాను గుణ్యముగ మారుట లేదనుకొని నను, భారతీయుల సాంప్రదాయముల కాపాడి, ప్రాచీన నాగరికత చూపుమాయకుండ రక్షించి పోషించిన వీరు, భారతీయుల శాశ్వత కృతజ్ఞతకు బాత్రులయి రనుటను సందియము లేదు.

ప్రస్తుతకాలమున విదేశముల కేతెంచుట చేతను, బ్రిటిషు రాజ్యపద్ధతుల నవలోకించుట చేతను ఆధునిక సంస్కరణముల వీరు దమ సంస్థానములలో బ్రవేశ పెట్టుచున్నారు. ప్రారంభో చితవిద్య యనేక సంస్థానములలో నెలకొల్పబడినది. దేశభాషలకు ప్రోత్సాహము జేయుటకు, మైసూరు మహారాజగారును, నైజాముగారును, బూనుకొనియున్నారు. న్యాయశాఖయు, రాజ్యాంగ శాఖయు గొన్ని సంస్థానములలో విడిదీయబడినవి. సాంఘికాభ్యుదయమునకు గూడ సంస్థాన ప్రభువులే కృషి సలుపుచున్నారు. ఆతిథ్యాల్ప వివాహముల మాన్పుటకును, సంస్కరణానుకూలములగు కీతముల నెలకొల్పుటకును, సాంఘిక శాసనముల నమలులో బెట్టుటకును యత్నములు గావింపబడుచున్నవి. వీరు సామాన్యముగ నిరంకు శాధికారప్రియులయినను, కొందరు స్వపరిపాలనా శయములయొక సానుభూతి జూపుచున్నారు. బికెనీరు మహారాజగారు సామ్రాజ్య మహాసభకు ప్రతినిధిగ వెడలునపుడు ఆఫ్ఘారు మహారాజగారు మొదలగు స్వదేశ ప్రభువులు బొంబాయి పురమున నొసగిన యుపన్యాసములను, అందుపై బికెనీరు రాజుగారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును పరికించిన వారలకు, స్వదేశ సంస్థానాధీశులకు గూడ భారతీయాశయముల యొక ఎటుల సానుభూతి గలుగుచున్నదో వ్యక్తమగుచున్నది. అందుచేత భారత దేశమునకు స్వపరిపాలనాప్రదాన మొసగు తరుణ మేతొచినపుడు, స్వదేశ ప్రభువులు గూడ ఆ విధానమున కనుగుణ్యముగ తమ పరిపాలనమును మార్చుకొని, ప్రజాభ్యుదయమునకు తోడ్పడుదరని యూహింపవచ్చును.

హోంరుాలు : ఇండియా ప్రభుత్వము.

సంయుక్తరాష్ట్ర శాసననిర్మాణసభలో స్థానిక ప్రభుత్వమునకు హోంరుాలును గూర్చి హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారినుండి సందేశ మేమైనను పంపబడినదా యని ప్రశ్న బంపగా, యట్టి ప్రశ్ననడుగుటకు వీలులేదని జవాబొసంగబడినది. అట్టి సందేశము రాకబోయినచో, రాలేదని ప్రత్యుత్తర మొసగుట సులభము గామా? హోంరుాలనిన, హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి కయిష్టమేలే? అది వాంఛనియము గాదనియా? లేక, లభ్య సాధ్యముగాదనియా? హోంరుాలునుగోరుటకు, నాగరిక దేశములతో హిందూదేశము తులనాగుటకు ప్రజల కధికారముండుట అవసరమని, ప్రభుత్వ కారణము. అధికారవర్గ పరిపాలనముక్రింద హిందూదేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచలేదు. పదివత్సరములక్రింద జపాను ప్రభుత్వము విద్యకొరకై 50లక్షల సవరనులను ఖర్చుపెట్టగ, జపానుకు ఆరు లక్షలు పెద్దది యగు హిందూదేశమున అయిదవత్సరముల క్రిందట ఇందులో సగముద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టబడినది. 1910-1911 వ సంవత్సరములలో ప్రతి మనజానికి ఈ క్రింది దేశములలో విద్యకై ఖర్చుపెట్టబడిన మొత్తమును గమనించిన విభేదము తేలుతెల్లము. జాలర్ల లెక్కవేయబడినది ఒక్కొక్క జాలరు రు 3-4-0 లని యెంచవచ్చును.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు	4.45
యూరపు	1.235
ఫిలిప్పైనులు	.475
జపాను	.275
రుష్యా	.15
హిందూ దేశము	.02

హిందూ దేశమున విద్యాభివృద్ధికి యెంత స్వల్పము వ్యయపెట్టబడుచున్నదో వ్యక్తమగుచున్నది. దేశమున కవసరమగు సత్వరాభివృద్ధిని గావించుటకు, ప్రజలు తమ రిచ్చుపన్నులను వెచ్చించునధికారము తమ కొనగవలయునని గోరుచున్నారు. ఇదియే హిందూయులకు ముఖ్య సూత్రము. ఇందులో వివరీత మే మున్నదో యా హింపలేకున్నారము.

సయము.

జర్మనీకి సయము క్రొత్త శత్రువు. ప్రపంచము నంతయు జర్మనీ శత్రువుయ్యము గావించుకొనుచున్నది. ఇందుచే జర్మనీ యధర్మయుద్ధము చేయుచున్నదనట తేటతెల్లము. బర్మాకును, ఫ్రాంచి ఇండో చైనాకును, సయము మధ్యనున్నది. ఇక్కడ వర్తకసాన మేర్పాటుకొనవలయునని జర్మనులు షిల్వక్రయత్నముల గావించిరి. ఉద్దేశ మేమో తెలియదు. సయము మిత్రమండలితో జేరుటచే జర్మనీ కుతంత్రముల కవకాశము నశించినది. సయమువారు బొరుగువారగు ఆంగ్లేయు, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వములతో సఖ్యముగ నుండవచ్చును. సయము రాజుగారు ఆంగ్లేదేశములో విద్యనభ్యసించిరి. వీరి ప్రభుత్వముతో ఆంగ్లేద్యోగులనేకులు యున్నతస్థానముల నాక్రమించియున్నారు. ఈ దేశములో నైనిక సేవ నిర్వహింపగనున్నది సయము నైన్యము శాంతిసమయమున 120,000. నావికాదళమున 21 నౌకలు గలవు. సంగ్రామ సమయమున నైన్యమును వృద్ధిజేయవచ్చును. సయము సంగ్రామమున జేరుటవలన, ఆసియాఖండమున జర్మనులకు స్థానము తొలగినది. చైనా శత్రుత్వకోటిలో జేరినది. సయము వీరి మార్గ మవలంబించినది. అందుచే ప్రాచ్యదేశమున స్థానము కావలయునని గోరుచున్న జర్మనీ యాశాభంగ మింతటితో పూర్తిమైనది.

విమానోపయోగము.

విమానములు సంగ్రామమున యుపయోగించుటకే గాక, క్రయాణికుల గొంపోవుటకు గూడ యుపయోగింప యోచనలు జరగచున్నవి. హోల్బు థామ్సనువారు లండనునుండి ప్యాసిఫిక్ బోవుటకు మూడు గంటలు బాలు నని మదింపు వేసిరి. అందుచే దైలు, ప్రిమర్లకన్న వేగముగ నడుచుట విమానముల ప్రథమలక్ష్యము. గంటకుమారు మైళ్ల వేగముతో నడచు విమానములిప్పుడు నిర్మితమైనవి. లండను నుండి ప్యాసిఫిక్కు రానున్నది ఒక్క విమానమునకు మైలునకు 4 మైళ్ళిగుల 8 పెన్సు లగునట. 4 విమానముల నడపుచున్న యెడల యంకిను వ్యయము తగ్గును. అందుచే మనదేశకి 5 సవరణల చార్జి నేర్పరుప వచ్చును. అక్కడక్కడ విమానములు దిగుటకు ప్రదేశము చేర్చరచిన ప్రయాణికులకు వీలుగ నుండుటయే గాక, యుద్ధములు సంభవించుట కవకాశముండదు. వర్తకాభివృద్ధిగూడ నివి తోడ్పడును.

సంగ్రామమున విమానోపయోగములు పోషింపబడుచున్నవి. శాంతిసమయమున ప్రజల లాభము కొరకై వీటిని యుపయోగించుటకు

బూనినచో, ఎట్టి సౌఖ్యము నొసగునో యూహించవచ్చును. ప్రకృతిశాస్త్రము దిగిదివాభివృద్ధి జెంది ప్రపంచసౌఖ్యమునకు తోడ్పడుచున్నది.

గుంటూరు రేల్వే లైలుమార్గము.

ఈ లైలుమార్గము దీసివేయు పదంతులగూర్చి ప్రజలలో కొంత కలవరము గలుగుటచే గుంటూరు జిల్లాబోర్డుసభలో 31-వ జూలై తేదీన సభ్యులు ప్రశ్నించి రనియు, అందుపై ఈ పదంతులు నిరాధారము లని కలెక్టరుగారు తెలిపియుండిరియు, గుంటూరులో న్యాయవాదులుగ నున్న గొల్లపూడి శీతారామశాస్త్రి గారు మాపేర వ్రాయుచున్నారు. అందుచే ప్రజలు భయావహాలు గాక శాంతితో నుండవచ్చును. సదుత్తర మొసగి, ప్రజలలోని యవసరముగు భీతిని బోనాడినందుకు, కలెక్టరుగారు పంద్యులు. జిల్లాబోర్డు సభ్యులు త్వరలో మేల్కొని ఇట్టి ప్రశ్ననడుగుటచే, వారును ప్రశంసార్హులే.

స్త్రీ నైవికులు.

రుష్యాలో స్త్రీలు సయితము రణరంగమునకు బోవుటకు తమ సమ్యక్ గనుబటచిరిని దెలిసియుంటిమి. వీరు గొందరు రణరంగమునకు వెడలిరి. అందులో ననేకులకు గాయములు గూడ తగిలినవని దెలిసినది. ఇట్టి ప్రతాపము గనుపటచిన రుష్యుని స్త్రీల సాహసము ప్రాపంచక చరిత్రలో జ్ఞాపకముచుకొనదగిన విషయము. ప్రమిళాదర్బారులో నిట్టి స్త్రీనైవికనిహము లుండెనని ప్రాచీనగ్రంథములు దెలుపుచున్నవి. నల్లసముద్రపు బొడ్డు స్త్రీనైవికు లుండి సంగ్రామము సలుపుచుండిరి యతిహాసములు గలవు. స్త్రీలు సయితము దేశధర్మపరాయణ లై ధర్మముకొరకై సంగ్రామమున పాల్గొనుచుండ, రుష్యాకు విజయము ప్రాప్తించుకుందా?

మైసూరు సభలు.

మైసూరు దేశమున నిటీవలజరిగిన వ్యవసాయక సభ, సహకారసభ, యింక నితరసభల వృత్తాంతము మా కార్యస్థానము జేరినది. ఈ సభలన్నియు మాతృభాషయగు కన్నడభాషలో జరుగుట సంతోషనియు. ఉన్నతోద్యోగులు గూడ కన్నడభాషలోనే ముచ్చరించిరట. “ఈ సభలన్నియు కన్నడభాషలోనే జరిగినవి. ప్రతినిధులు ఉపన్యాసము లాలకించుట యందును, విషయముల చర్చించుటయందును నత్యంతశ్రద్ధ వహించి” రని మైసూరు ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. దేశభాషాజ్ఞేడమునకై కృషిసలుపుచున్న వీరి యత్నములు సఫలము లగుగాక!

స్థానిక వార్తలు

హోయిజరి కం వెనీ:—కలకత్తా హోయిజరి కం వెనీ వారిప్రంచి వ్యవేశ సాపు నిన్నటి ఉదయము (1-8-17) న ప్రాచ్ఛే పె 150 భవనమున తెరువ నిడినది.

కొయిలు మరల మూయబడుట:—ఈ నెల 4-5 తేదీ కనినాము నాటిరాత్రి 11 గంటల మొదలు కొని తెల్లవారు జామున 4 గంటల వఱకు వెరలయారు, తొడియారుపేటలలో పడచటి భాగములందు తప్పు నగనమునంది తర భాగములందు దెరుటన వైఫల్య నంది నీరుగానని మైప్పు పత్రిక నువుచున్నది.

మూసి వస్తరాకేసులు:—యా నెల 6 వ తేదీ మొదలు ఈ పురి హోజోపునందు న్యాయమూర్తి డిప్యూటీ గారి వల్లన కునీ కేసులు విచారణ చేయబడును. విచారణివి

త్తము 12 కేసులు గలవు. అందు నాలుగు హత్యకేసులును 8 స్త్రీలను చెరబట్టిన కేసులును, 1 హత్య గానించుటకు శుద్ధిించి కేసులు గలవు.

భవాని బాలికాపాఠశాల:—ఈ పాఠశాల రానుపేట మంగు అనిదె నెంటుమ్మగారి వే సాపించుడినది. ప్రతి దినమును 150 మంది బాలికలకంటె నెక్కువగ బాలికలు ఈ పాఠశాల చుండు చదువుకొనుచున్నారు. ఈ పాఠశాల ఖర్చులన్నియు ఈ నెల 5 వ తేదీ ఆదివారము నగరమున చంపాలను జనుచేయుటకు బాలకుండు పనిచేయదలచిరి. భవవంతులు వరాన్యలు నుచితకీర్తి భవహాయము చే నెడరని నమ్మెదము.

సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుల సమావేశము:—గత మంగళవారమున చెన్నపురై జ్యేష్ఠకళాశాల భవనమున లెడ్జి నెంటు కర్నలు ఆర్. బ్రెనెగారి అధ్యక్షతక్రింద జరప బడిన యా సమావేశమందు డాక్టరు డి. వి. వెంకప్పగారు గ్రహణిచికిత్సగుర్చి, ఉపన్యసించిరి. రావుసాహెబు యు. రామారావు, ఎన్. రామస్వామినాయుడుగారు మొదలగు వారు చికిత్సను గూర్చి తమతమ యభిప్రాయములను తెలిపి అధ్యక్షులు ఉపన్యాసమునకు, పర్యవసాన చాల సంతసిం చితిరుని నడిచిరి.

నేటి వాతావరణస్థితి:—పశ్చిమ తీరమునందు కర్నాటకము నందును వాయుభారము కొద్దిగ పెచ్చినది. ఇతరభాగములం దంతగా మార్పులేదు. రాజధానియందు వాయువులు వీరు దిశలు పుంపుబిధముల మారుచున్నవి. కర్ణికోటకుం దీ యుదయము వాయు మండలమున చలనము లేదు. వాయుబలమునం దంత మార్పులేదు. రాజధానియందు వర్షపాతము కొంచెము పెచ్చెనది. కాని అంతటను సాధారణస్థితికి వచ్చినది. పగటియుష్ణము చాల పెచ్చినది. నిన్నటిదినము కడప తిరుచినాపల్లియందు 102 (ఫా) డిగ్రీల యుష్ణము గన్నట్టెను. నెల్లూరునందు 100 డిగ్రీలకు మించి యుండెను. పుదుకోట, మధురలయందు 100 డిగ్రీలవఱకుండి నది. గుంటూరు, చెన్నపురై, గూడలూరు, నాగపట్టణం, అనంత పూరులయందు 95 నుండి 98 డిగ్రీలవఱకుండెను. వాల్తేరు, మచిలీ, బండరు, బల్లారి, కర్నూలు, కోయంబత్తూరు నేలములయందు 92 నుండి 93 డిగ్రీలవఱకుండెను. తక్కినచోట్ల 87 డిగ్రీలకు తక్కుగా నున్నది. కర్నాటకమునందును తూర్పు తీరమునందును రాత్రియుష్ణ మసాధారణస్థితి కధికముగ గలదు. పశ్చిమతీరమునందు తప్పు ఇతర ప్రదేశములందు వాయు మండలమున నాస్తిక సాధారణస్థితికి తగ్గియున్నది. పశ్చిమ తీరమున సాధారణస్థితి యందున్నది. అనేక స్థలములందు మేఘములు తొలగి పోయినవి. పశ్చిమతీరమునందు కొద్దిగ వర్షించినది. వంకశూరునందు సుమారు 1 అంకము వర్షించెను. ఉన్నత పర్వతములందును అల్పముగ వర్షించినది. తూర్పుతీరమునందైనను, ఉత్తరసర్కారుల లందైనను కర్నాటకమునందైనను వర్షచండలముల వైనను వర్షములేదు.

యాపలత —ఇదియొక మాతన నాటకము. గ్రంథ కర్త సుప్రసిద్ధులగు కూచి నరసింహం పంతులుగారు. పంతులు గారి పాండిత్యమును సామర్థ్యమును క్షేత్రవాత్సల్యమును ముగ్గుణ సంపదయును ఆంధ్రలోకమునకు మాతనములుగావు. నాటకరచనయందు దివి పంతులు గారికి ప్రథమ ప్రయత్నమని వ్రాయబడినదిగాని మేధానంపత్తుల ప్రథమ ప్రయత్నములు గూడ ప్రబలానందకరము లనుట కీ గ్రంథమే ప్రత్యక్ష నిదర్శనము. ఇట్టియుత్తరగ్రంథమును గూర్చి గుణ దోష నిర్ణయ మొనరింప గడంకుట యతిసాహసమని తలంచుచున్నాము. ఆంధ్ర నాటక వాఙ్మయము నలంకరించిన యుత్తమ గ్రంథములలో యాపలత యొక్కటి యని మేము నిర్వివాదముగ నుడువగలము. మ. పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులువారి యుత్తమ నాటక రాజములవలెనే తన్నిత్రులగు కూచి నరసింహం గారి నాటకము గూడ పండిత జనానంద దాయకమని నెప్పుక తెప్పదు. ప్రస్తుతకాలమున జనసామాన్యము పాటల రుచికిని మోటు హాస్యమునకును ద్రవసియుండుటచే నట్టి వారికిట్టి నాటకరాజము లంతగా రుచింపవుగాని అంత మాత్రమున గ్రంథసాక్ష్యమున కెట్టి భంగమును కలుగజాలదని నమ్ముచున్నాము. ఇంకను వీరిట్టి యుత్తమ గ్రంథముల కధికముగ వ్రాయునట్లు భగవంతు డేదగ్రహించుగాత యని కోరిదము. పెరు 0-14-0 లు కలయువారు కూచి నరసింహంగారు ప్రధానోపాధ్యాయులు ఆర్. సి. మైస్కూలు విశాఖరము, గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

అంశము, అగ్రస్తు 1:—నేటి సాయంకాలము మోగు
గాలిలుల ప్రచురించిరి.—ఈ ప్రస్తు కామినీను కాలానకు
దక్షిణ తటముననున్న క్రొత్త పండ్లవి రాత్రి ప్రయత్నముల
వలన మేము దృశ్యపరచు కొంటిమి. వైకాలానకు త్తర తటమున
లాచేసివీటి వద్దను, యా ప్రస్తు నాలయ్య రెయిల్వే సమాపమున
ను మేముక్రమించుకొనిన క్రొత్త ప్రదేశములపై శత్రులొన
రించిన ప్రతియుద్ధములను తిరిమిపైచితిమి. నిన్నటియధ్యా
హ్నము నుండియు విశేషముగ వర్షము గురియుచున్నది.
ఇది అవస్థుండనముల కాటకమున గలిగించుచున్నది. బాయి
గుర్ర సేవనకు త్తరతటమున మేము విజయవంతముగ రాదు
యొనరించితిమి.

బ్రిటిషువారసువారి పురోగమనవర్ణనము.

నేటియధ్యాహ్నము 4గంటలకు ప్రధాన కార్యాలయ వండునూ రూటరు విలేజుకుడిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— 12 గంటలనుండి యుద్ధమును అతిశౌకర్యముగను సుప్రసిద్ధము గను పోరుచుంటిమి. వారములకొలది అభ్యాసముననుసరించి యుద్ధములుచేయుటచే మేమిప్పుడు జయశీలురమైతిమి. యుద్ధములవిస్తారముగ వ్యాపించునుండుటచే మా విజయము ను గురించి ఇట్టిది యని నుడువుటకు వీలులేదు. ప్రతిహేతును మావైరులు సంతృప్తితో చిలువగవు నగుచుండిరి. ఉదాహరణము 10 గంటల సరికి ఒక బ్రిటిషు పటాలయంతయు 1000 గజ ములవరకు ముందుకేసెను. దీనిం జూడ కందకపు యుద్ధ ముఁ ఘోరముగ జరిగియుండవలెనని యూహించుకొనితరులు. మాచే జరిగిన శత్రువులగుండ్ల ప్రవాహమునలె పోరిపోవుచున్నది. సునాయాసముగ మేము శత్రువులను లోబరుచు కొనుచున్నారము. తమంట తామే శత్రువులు లోబరుచున్నారు. అనేకచోట్లు ఊజులు నడిచి దాటివారము. మేముతియ్యాశ్చర్యకరముగ కంతెలను గట్టివారము. ఒక పటాలము అగ్నిబాల్లలకులోపై 17 వంతెనలను నిర్మించుకొనెను. మా శత్రుబాల్లలు శత్రువులను వెన్నెంటి మొదలగు నట్లు చేయుచున్నవి. యుద్ధ మారంభించిన కొంత కాలమునకు ఒక నిమిషమయిన పిదప మాఫిరంగులు ముందు కేగుచుండెను. మేము ముట్టడినల్పదమని దీర్ఘ కాలము నుండి తెలిసియుండియు ఏల శత్రువులు బలకరముగ తమసేనలను రణరంగమున నుంచలేదో మావిలేఖకునకు ఆశ్చర్య మగుచున్నది. శత్రువులకు మూలబలములు అసంఖ్యాకముగ గలవని తెలియుచున్నది. కాని తమ కనుకూలముగ నున్నతరీ శత్రువులు లాభకరముగ తరుణము నుపయోగించు కొనక పోవుట కొంచెము యోచనీయము. జర్మను కందకములలోనికి చొచ్చుబడుటకు మా వైరులు సమర్థులైనామామతొడనుచునోనిశ్చయముతోనుంసి ధైర్యముండిరి. కొన్ని కొన్ని చోట్ల హనులు పారిపోవకుండగ తమఫిరంగి బాల్లల వెంటనే పరుగిడి అతి స్వల్పమగు క్యయముతో చాలమంది శత్రువులను మా వైరులు బంధించిరి. ఎట్టి ధీరోత్సాహముగల వారివైనను నిరుత్సాహపరటచుచు కాగుచున్న చమరు దబ్బాలు చాలవని విలేఖకును వ్రాయుచున్నాడు. మా వైరులు దీనినిగ్రహించుచుచే ఎంతభయమునను వీనిని వదలుటలేదు. వీనినే ప్రయోగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. కొన్ని కొన్ని చోట్ల హనులు చెక్కుచెదరకుండగ హోహూరనిపోరుచున్నారు. ఒక దుర్గమందు మరఫిరంగులు అత్యుబడియుండెను. దీని వైయురువీకులవారను ఘోరముగ పోరిరి. చిట్టచివరకు ముట్టడి ముగియునదికి పటాలములో నున్న వారందరను తులగాత్రులైరి. ఇచట శ్వేతస్వజము నెత్తుటచేపటాలములులోబడుట కంగీకరించలేదు. ప్రాతఃకాలమునుండి ఆకాశంకయు గర్జలముగనుండెను. వాతావరణ మనుకూలముగ నుండుటచే విమాన యుద్ధము మరల ప్రారంభమయ్యెను. పదాతుల బండిలకును శత్రుబాల్లలకును బండిలకును పచ్చగడ్డి వైచిన భగ్గుమనుచుండెను. ఒకరిమాట మొకరికి కిట్టకుండెను. వీరిల్లుండుటకు కారణము వీరు ఒకరి కొకరు వలయు సాయము చేయలేదను కొనుటయే. కాన వీరిద్దరిని వేళ్ళు అంగ నుంచి వెల్లు పటాలములు తెయ్యెను గారి తుపాకీ దళముతోను ప్రసిద్ధముగ పోరినవి. పరాసువారి విజయముల గూర్చి కూడ విలేఖకుడు ప్రస్తావించి యున్నాడు. వీరి ఘనకార్యములు చూడ కడుచోచ్చుచు గుచున్నది. ఈజరుకడ్డుగ 29 వంతెనలను వైచితిమి. చాలవరకు ముందుకేగితిమి. ల్యాంగుమార్కునుండి వెంటుజూలియకొవరకు ప్రతియధ్యము జేయచున్నట్లు జర్మనులు నూచించుచున్నారు. పక్కిము చట్టు ప్రక్కలు ఇదివరకె ప్రజ్ఞ జర్మనులు ప్రతియధ్యము ల్యాంగు పిఘలైరి.

సంగ్రామమున కంతకును గొప్పయుద్ధము.

యుద్ధభూమివర్ణన

బ్రిటిషువారసువారి యొక్కయు విమానముల యొక్క ఆధిక్యత. లండన్, జూలై 31:—ప్రధానకార్య యమందున్న విలేజుకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. కొలదికోజాలనుండి కొంచెము యుద్ధము జరుగుచుండెను నేటియధ్యాయము 3 గంటలకు ఒడినుకకు తగ్గినది. ఇట్లు ఘోరముగ శత్రుబాల్లలతో పోరాడుటజూచి ఏమికిక రావచ్చుతో యుద్ధకలివానున ధయపదనారాధించిరి ఈజేని ఫిరంగుల యుద్ధముజరుగుననిఎవరికిని తెలియనే తెలియదు. కాని హనులు మాచే మాకులగుచున్న గుమాస్తుని పరిమనసాన గుమాకుటకు గుచ్చించినట్లు కొన్నిగారుచు

న్నది. బ్రిటిషువారిపురు యుద్ధమారంభించిరి. సంగ్రామముడిగ ఇంతవెద్ద యుద్ధమునకు బ్రిటిషువారు పూనుకొనియుండలేదని నేను నుడువగలను. లిసునుండి బోయి సంతకరున్న రణరంగ మంతయు ఫిరంగుల శబ్దముతో ప్రతిధ్వనించుచుండెను. ఎచట జూచినను అగ్ని బాల్లలు ప్రజ్వలిల్లుచుండెను. గొప్పయుద్ధము జరుగజోవు దేశమంతయు ఒక తట్టవలెనన్నది. దీనికి జర్మను స్థానములన్నియు అందుగనున్నవి. ఈ రంగమందు మనకు ఫిరంగులు అందరికంటె అధికముగ నున్నవని తెలియుచున్నది. ఆయుధ ప్రయోగములచే భూమంతయు అల్లలాడెను. రాత్రంతయు శీతలముగనుండెను. దృష్టిమాంద్యముగ నుండెను. శత్రువులు తమ ఫిరంగులను అతి చురుకుగ ప్రయోచున్నారు. యుద్ధము జేయువారందరును నాసికాచ్ఛాదనములకు ధరించి పోర దొడంగిరి. యుద్ధసమయమున ఇవి అవసరముగనుండునని వదంతులు గలుగుటచే ఇట్టి నాసికాచ్ఛాదనములు ధరించగల సియుండెను. మా నాసికాచ్ఛాదములకు ప్రతిహతముగ జర్మను లింతవరకు క్రొత్తసాధనములకు కనిపెట్టలేదు.

శత్రువులు-రక్షకపద్ధతులు.

యుద్ధభారమంతయు రూప్రైవే ప్రభువుగారి 4 వ వైస్రము వహించుచున్నది. చాలపటాలములు నష్టమై నట్లు తెలియుచున్నది. కొంతమందిని వెతుకుకూడ మరలిం చిరి. ఈపటాలములలో చాలవరకు యువకులు గలరు. ఒక పటాలములో 2400 మంది నైనికులు కలరు. దీనికి సాయముగ 1918 సంవత్సర సంబంధించిన బాలు రెండుకో పంపబడిరి. దీనిం బట్టి జూడ జర్మనులు వైస్రములు లేకుండగ ఎంతకొట్టుకొనుచున్నారో తెలియుచున్నది. మేము ముందుపంక్షిని దాటిపోతిమి. మా శత్రుబాల్లలకు లతి చిత్రముగ వేగముతో నడుచుచున్నవి. శకటములు ధియానక ముగ రణ రంగమందంతటకు భీభత్సమును గావించుచున్నవి. శిథిలమైన కందకములందు మరఫిరంగులను దాచుచి ఈ శకట ములు రిపువైస్రములను చెండాడు చుండెను. శత్రువులు తప్పలు తప్పలుగ బండిలుగ కొనబడుచున్నారు. లాబాస్సె వెల్లె మా స్వాధీనములోనే యున్నది. వాతావరణము విమాన యుద్ధమునకు ప్రతికూలముగ నుండెను. కొలది కొజాలకుకు మా వైమానికులు సుప్రసిద్ధముగ పోరిరి. ఇంతవరకు వైమానిక యుద్ధమందు మేమే విఖ్యాతి గాంచితిమి.

అనేకమంది శత్రువులను బుందీలుగ గొనుట

ప్రధాన కార్యాలయ వండునూ రూటరు విలేజుడి ఇట్లు తొలి సంపుచున్నాడు:—వర్షము తెలిపిలేవండగ కుంభి పాతకముగ కురియుచున్నది. ప్రస్తుతము ముఖ్యమైన యుద్ధము జరుగురంగ మంతయు అనుకూలముగ లేదు. ఆకాశమంతయు బల్బు లచే, గవ్వబడి యుండుటచే దృష్టిబాగుగ ఆనుటలేదు. నేయి మైళ్ళ వరకు ఆకాశమంతయు మేఘములచే నిండియుండుటచే మైదా నమందు యుద్ధ మొనర్చుటకు వీలులేకుండెను. లాబాస్సె వెల్లె దగ్గర జర్మనులు ప్రతియధ్య మొనర్చుటకు ప్రయత్నించు చున్నార. ఇవట్టి స్థితిగతు లేమయు స్పష్టముగ లేవు. ఉత్తరభాగమున జర్మనులు పెల్లులను నిన్నటి సాయంత్ర మందు కురిపించిరి. సందేహికటినే శత్రువులు యుద్ధమునకు సిద్ధమగుచుండిరి. మా శత్రుబాల్లలను బరపి వారి ప్రయత్నమును విఫలము గావించితిమి. గాలి విస్తారముగ వీచుచుండుటచే పూరుబెయ్యదగ్గర శత్రువులవై మేము వివవామువును బర పిలిమి. శత్రువులకు నష్టము కలిగినది. యుద్ధ తీవ్రమును బట్టి చూడ మానస్తములు స్వల్పమని నుడువదగును. వాతావరణము బాగుండవలెనని మేము కోరుచున్నాము. వర్షము కుడియుట మానెను. ఆకాశమంతయు క్రమక్రమముగ మేఘ విచ్ఛన్నమగుచుండెను. నిన్నటి అంగ్లో పరాసువారి పురోగ మనమునకు బదులుగ నేడు శాంతి కలిగెను. మాస్థానములను బలపరుచుకొనుచునే యున్నారము.

మాఫిరంగుల ముట్టడిచే శత్రువుల కపారమగు నష్టము లు కలిగినవి మాచే జరిగిన శత్రువులే యొప్పుకొనుచున్నారు. మాశత్రుబాల్లలదళములు ప్రతిక్రియగ పోరుచు శత్రువుల ఫిరంగు లను చల్లార్చిరి. ఇందుచేతనే శత్రువులు ఫిరంగులతో తీరముగ పోరుటలేదు. చక్రగద్యస్త కనిపించుచున్న మాఫిరంగులు చక్రగద్యస్తమయి ధ్వంసము గావించుచున్నవి.

స్థితిగతులేవియు రణరంగమందు మారలేదని ఇటీవలి సమాచారములవలన తెలియుచున్నది. పడమరకు త్రవ హిందూ స్థానకంకు వాతావరణ మప్రకటనల దగ నుండుటచే రెండివార్తల కంపుటకు చిక్కుగనన్న.

బ్రిటిషువారి కనుకూల లాభము.

లండన్, జూలై 31:—బ్రిటిషురంగముననున్న విలే ఖుకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. పదాతినశములు విశేషముగ నుండకుండుట శబ్ద తక్కిన స్థితిగతులన్నియు మహాయుద్ధము వలె నున్నవి. మేము విశేషముగ దాడుల సలిపితిమి. పెద్ద ఫిరంగులు విస్తారముగ నుండుట మాకు చాల అనుకూలముగ నున్నది. వైమానిక యుద్ధమున మేమే విజయవంతుల మైతి మనుట అనివాదాంశము.

బెల్జియము విజయములు.

లండన్, ఆగస్టు 1:—నేటియధ్యాహ్నమున పరాసు వారిట్లు ప్రకటించిరి. బెల్జియములో దేవీప్రమానములగు విజయముల సొంత పిమ్మట వర్షము ఏకధారగ కురియు చున్నను మేము జయించిన స్థలముల దృఢపరచుకొంటిమి. ఏయిసిరు రంగమునం దంతటను ఫిరంగి యుద్ధము జరుగుచునే యున్నది.

కెన్నీ కుత్తరమున ననేకస్థలములలో ముందు కరుగుట కు కఠిన ప్రతియధ్యముల మూలమున మాకవ కాశము గలిగెను. 30 మంది ఖైదీలను బట్టుకొంటిమి ఆవశ్యకమగు, 3045 సంఖ్యగల కొండకును దృఢ్యమందు ప్రదేశము ననేక దినములనుండియు ముట్టడించుచు నేటి ఉదయమున మేము జూలై 17న తేదీని పట్టుకొనిన స్థలములను జర్మనులు ఎదిరించిరి. మా మొదటి పంక్షిలో ప్రభు స్థలముల గొన్నిటి మాత్రము వారాక్ర మించుకొన గలిగిరి.

గయిగారి 50 వ విజయము.

లండన్, ఆగస్టు 1:—కెప్టెను గయిగ గొంకారు తమ 50 వ వైమానిక విజయము సొంతిరి.

పరాసువారి ప్రత్యుత్తరము.

పారీసు.—ఆధికారు లగ్గాధికారుగ నిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. రుక్మకు ప్రజల వశ్యము జేసికొను నిమిత్త మీదేము లనేకదినముల క్రిందటనే దాక్తు మైకేలిసు గారు సిద్ధము జేసికొని యున్నారు. పరాసువారి యుద్ధపద్ధతి నిరూ పించుచు రిబ్బటు గారు పలికిన వాక్యముల గూర్చి గాని జూను 5-న తేదీని ఛేంబరువా లైక కంత్తముగ తీర్మానించిన తీర్మా నమును గూర్చి గాని ఛాన్సెలరు గారేమియు జెప్పలేదు.

టర్కీ

ఆసుపత్రియొడలను కానిపనికి నుపయోగము జేయుట.

లండన్, ఆగస్టు 2:—మెనపాలామియాలో ఆసు పత్రియొడలను కాని పనికి ఉపయోగించినను జర్మనులని కార ప్రకటనము ఆవిధమని నావికాధికారులు తెలుపు చున్నారు. ఆసుపత్రికాంలా చాలవంతుటలన గట్టుములను ఆయుధ సామగ్రి బట్టుకొను పాగ మోడులు రెండు ఆసుపత్రి యొడలుగ మార్చివేయుటనుగూర్చి కమిషనరు గారు చేసినవిమ ర్శనాధారము జేసికొని జర్మనులట్టి యపనిందల ప్రకటించు చున్నారు. అయినను వాటికి ఎత్తికెండాలును కట్టియుండలేను. శత్రులు వానిని బట్టుకొనియున్నను అన్యాయముగ ప్రకర్తించి యుండకపోవును. ఆ నాకలరు తాటస్థ్యమును నూచించు చిహ్నము లేవియు లేవు.

ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా వృత్తాంతము

లండన్, ఆగస్టు 1:—తూర్పు ఆఫ్రికా ఆధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి. ఎరింకా న్యావిరానున కాన్సేయమున నున్న లుగుంగునని మీద స్థానముల నుండియు, మాహేంజిరకు దక్షిణమున నుండు ప్రదేశములనుండియు మేము శత్రుల తిరిమివైచి తిమి. కిల్వా ప్రదేశములో మేమింకను ముందున కరుగు చున్నాము.

లండన్, ఆగస్టు 1:—నిన్నటిదినము వందొకపు హిందూ దేశపు తేయాకు కావలసిన దని అనేకులు గోరిరి. దాని ఖరీదు పాను 1-కి రెండు పిల్లింగులు. తిక్కూ ఖరీదుగల తేయాకు విశేషముగ మిగిలి పోయెను. వర్షకురికి చూచి ఆశ్చర్య మొందిరి. మంచి కూలుల నిచ్చుట వలనను, లేవ్కూ వ వానిమీద మంచిభాగములు రాజాలని చిల్లన వర్షకు లా లోచించుటవలనను ఇట్లు జరుగుచున్నదని నూచించబడెను.

రువ్వ

రువ్వనుల పరాజయము

లండన్, జూలై 31:— రువ్వ అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— హూసియాటినున కుత్తరమున నుండు యిట్లెన్ని దాటి మామూరి కేటెంచిన శత్రుల మేము తేమి వైచితిమి. అచటి స్థితి మరల యధాప్రకారముగ నేసితిమి. పక్షియానీ పోడినీత ప్రదేశములో బ్రెస్టిని దాటుటకు శత్రువు లొనరించి ప్రయత్నముల నన్నిటి మేము ధ్వంసము చేసితిమి. మేము తేలస్తిక్కును విడచి తేలస్తిక్కు-స్పియాటును రంగమున కేటెంచితిమి. అటుండి వేలిపుట్టు కిపోలండుకోడునకు దక్షిణముననుండు ప్రదేశమున కేటెంచితిమి. పూర్వమునదికి కుడిభాగమునకున్న బలవంతులుగ నేసికొనబడిన ప్రదేశముల మేముక్రమించితిమి.

జర్మనులు 60 మైళ్లు ముందు కేగుట.

రషియను తిరోగమనముయొక్క సంపూర్ణవివరములు.

లండన్, జూలై 30:— 10 రోజులలో రషియను లతో పోరి జర్మనులు 60 మైళ్లు ముందు కేగిరి. వైపుతి ప్రధాన కార్యాలయ ముందున్న వైపుపత్రికా విలేజుకు డిల్లీ జూలై 28 వ తేదీన తుంటివంటినాడు:—జూలై 17 వ తేదీన బ్రిటిషువారి సాయుధ శక్తులు మానవలను కలిసికొన్నది. ఇంతవరకు 11 వ వైస్యమున కలిగిన కలహము తేమియ మాకు తేమియలేదు. ఈ సంగతంతయు జూలై 28 వ తేదీన బ్రిటిషువారికి అప్పటి నుండి క్రొత్త సంగతులన్నిటిని వింతగ జూచుచుంటిమి. ఒక గజ్జపురము బుక్సాక్షులు గుండా పోవుచు ఇట్లు గట్టిగా ఎటువైపు తెలివెను:— జర్మను ఆర్థిక దళముల వెనుక నున్నది. బుక్సాక్షులకును జర్మనులకు స్థానమునకు 50 మయిళ్లు దూరము. కాన మీ ప్రాణముల రక్షించుకొందని వెడ్డగొంతుతో ఆచెడు. తరువాత వీరు బంధించబడెను. చూచు నదికి జర్మను గూఢచారిగ తెలిసి పోయినది. కష్టనాల్గితరు కలవర ముదయించెను. వైస్యములనుండి విడనాడిన వాల్కెలు, బండ్లు, మున్నగునవి ప్రాంతమున పారిపోవుచుండెను. మార్గవంతము నదికి ఆటంకముగ నుండెను. ఎట్ల కేటకు మేము మాబండ్లతో వీరిని పట్టుకొంటిమి. వైస్యములనుండి విడనాడి పోవుచున్న వా రందరును మమ్ములను కాల్చి నాంబించిరి. చిట్టచివరకు మాకేటకుములను మార్గమున విప్పి భయము తేమవగ నేసితిమి. 15 గంటలైన పిదప ప్రాంతము చేరితిమి. ఇరట బ్రిటిషు వారులందరును తేమియను నుండిరి. పాడుపాడనే దగ్గర కలిగిన రిలి ఇరట పిక్కెట్టి ఉపద్రవములు కలుగలేను. బ్రిటిషువారు వీరికి పాయ మొనరించిరి. జర్మనులను ముందుకేగకుండగ 20 గంటలవరకు వోలో వాపురహజని దగ్గర రషియను తిరోగమనమున గప్పి పుచ్చుటకు బ్రిటిషువారు పోరిరి. మరుగటినాడు బనుకబూబ ప్రెంబోలా దగ్గర మాబండ్లు యుద్ధపరంపరులు గావించినవి. మూల 12 గురు కుతగాత్తులయిరి. మూడుబండ్లు నష్టపోయినవి. 11-వ వైస్యము ఇపుడు కొంతయు మరల అభివృద్ధి జెందుచున్నది. 8-వ వైస్యము చక్కగ వెనుకగ పోవుచున్నది. సిరెక్కుదగ్గర నున్న అధ్యక్షులగు స్థానములు పోవుటచేతను మాకొప్పులును రక్షించుచున్న 13 బ్రటాలములు విడనాడుటచేతను 11-వ వైస్యమునకు అపాయము కలిగెను. వైస్యముల నుండి విడనాడు వారికందని ఏకముగ కెరెకోస్కెగారు ఉరిదీయచున్నారు.

కరెన శిక్షావశ్యకత.

లండన్, జూలై 30:— జాన్సీవద్దనుండు "వైస్య" పత్రికావిలేజుకు డిల్లీ ప్రాయమన్నారు. జాన్సీవద్దసమాజేశ మై రువ్వను అధికారుల సభలో వెంటనే కరెనక్షను వైని కుల్యో ప్రదేశపెట్టవలయునను, పారిపోయిన వారల నాకుణ ముననే తుపాకులతో గాల్చి చంపవలయుననియు ఏకగ్రీవముగ ప్రార్థించిన బడెను.

నావికాధికారుల బహుమానము.

లండన్, ఆగస్టు 12:— 1916 దేశంబున 6వ తేదీన బ్రిటిష్ సాము నౌకామున శత్రుల ముందుకుల మూలమున మునిగిపోయిన "హూనా" అను స్త్రీయను కొన్ని స్త్రీయలును, ఆల్బర్టు షిప్ను ఒడలను గాపాడుటవలన వాటికి నావికారులు 12,280 పౌనుల బహుమాన మొనగిరి. అది కలకత్తానుండి లండన్కు వచ్చుచున్నది. అందు 4,60,000 పౌనుల విలువగ ల వెండి యున్నది. ఆచాకభరిన 2 లక్షల పౌనులని మనింపు వేయబడెను.

జర్మనీ

జర్మనులు జనాభిప్రాయముల మార్పువేయ జూచుట.

పార్లమెంటు:— వేరియో రహస్యము లనుచు జనాభిప్రాయమును మరల్చుటకు గాను జర్మనుపత్రిక లిట్లు యసందర్భపు సంగతుల విశేషముగ నుపయోగించుచున్నవని 5 జూలై 1917 తేదీన పోల్కుదమునద్ద జరిగిన సమావేశమునుగూర్చి వ్రాసిన జూలై 28 వ తేదీనాటి వైస్యపత్రికవలన వ్యక్తము కాగలవు.

కోపను పోగను, జూలై 30:— కెయిజరు గారు రణ రంగమున జూచుచున్నారు.

శత్రువులు శీతకాల సన్నాహము లొనరించుట.

లండన్, జూలై 30:— బెర్లినుండి వచ్చిన సందేశ మొకటి సంగతిని తెలియజేయుచున్నది. తుర్క్మీలో యుద్ధ మొనరించుచున్న ఆస్ట్రీయను బలైయును వైస్యములు శీతకాల యుద్ధమునకు సన్నాహముల నొనరింపు చుండ వలసినదని జర్మను జనరలు ప్రావువారు ఆ ప్రావులవారి కుత్సరువుల మెనగిరి. తుర్క్మీకిని బలైయునును జర్మనీ యుద్ధమునం దారితేరిన నిపులుల నొసగుచుండును. కాని వారి ఆర్థికా దాయములను మాత్రము జర్మనీ ఆస్ట్రీయాలతో సమముగ నుండునటుల వారు చూచుచుండవలయును. ఇంతకు నాకా వైస్యము నుండుట కష్టమని తెలిసికొని తుర్క్మీదేశము తన వైనికులను సాయుధులను భూమిమీద యుద్ధమునకే పంపుచున్నది.

మాడ్రీడు, జూలై 31:— కోరన్నావద్ద లంగరువేసిన జర్మను జలాంతర్గామి షెక్రేలును గొంపోవబడియెననియు, నచట నది నిరోధించబడుననియు తెలియుచున్నది.

మిత్రమండలివారి యుద్ధవృత్తులు.

కోపను పోగను, జూలై 29:— జూలై 21 వ తేదీ నాడు లాండుబార్డి గారు చెప్పిన యుద్ధవృత్తులను ప్రత్యుత్తరముమొనగుట కొరకు దాక్టరు మెకేలిసుగారు పత్రికా కక్షదారులను బెర్లినున కాయోగించెను. బ్రిటను సంధి వాంఛించు కుండుటయు, అవి జర్మనీని ఆణచిజేయ తీర్మానించుటయు నిందు మూలమున విశేషము. లమ్మెకని షాన్సె నింగారు చెప్పిరి. మిత్రమండలి వారు విజయము నొందజ్జక తన ను పేరాస కలిగి యుండుట కతడొక యుద్ధవారహజయును గనుపగడెను. జూలై 12 వ తేదీలను రహస్యముగ పరాసువా రొనరించిన సభాక్రమమును కన్నులారాచూచిన వృత్తాంతమునుబట్టి రువ్వదేశపు విప్లవము నకు కొంచెకాలము క్రిందటనె, పరాసుదేశము జారుగారి దొరతనమువారిలో సొక యొడంబడిక తేసికొనినటుల బ్రియండు రిబ్బటుగారి లాప్సకోనవలసి వచ్చెను. ఆయొడంబడిక యందు పారుచేసినను, ఆ ల్పాను లోకేయి నుల ను గలుపుకొనటకును, రైసునది కడ మభాగమున నేక వికాల రాష్ట్రీయ మున్నుల సెనరించుటకును, సిరియాను పరాసు వారాక్రమించు కొనటకును అప్పుడు పరాసువారు జారుగారితో సుత్తర ప్రత్యుత్తరముల నడపుచుండిరి. రువ్వ ప్రజల అభిప్రాయ మెట్లుండినను రువ్వను వీ యొడంబడిక కొప్పుకొని తీరవలయునని బ్రియాండుగారు చెప్పిరి. పరాసు వారి సంగ్రామాద్దేశముల మార్పుటకు కొలకాదని రిబ్బటుగారు నిరాకరించిరి. ఈ సంగతు లబద్ధములని పరాసు మంత్రులు చెప్పగలరా యని మెకేలిసుగారు దృఢముగ నడిగిరి. ఇంతయు బ్రిటను అనుమతిప్రకారమే జరిగినగూడ అతడు ప్రకటించెను.

జర్మనుల మహా భయంకర క్రౌర్యము.

లండన్, ఆగస్టు 1:— ఇట్టికల జర్మను లొక మహాక్రూ రుగురుండగమును బెర్లియుములో నొనరించిన శ్రీతినుండి తుంటిచ్చుచున్నది. అచట శిథిలాలు గ్రానెట్టెను వర్తకుని వాని భార్యను, 18, 20 ఏండ్ల వయస్సుగల కుమార్తెలను గూఢచారిత్వ దోషముక్రింద విచారింపి మూడురోజులలో నందరిని బండివేసిరి. అయితావైపు తమతల్లితండ్రుల ప్రోత్సాహరణమును గాంచ బలవంత పరుపబడిరి. పిమ్మట తమ మహారకు లందరి పేర్లను చెప్పిన తమ జీవితములు గాఢ గూఢమునని అధికారులు వారలకు చెప్పిరి. ఇట్లెటును అందు 2వ నిరాకరించిరి. అంత కెదకుమార్తె వెంటనేకొరితయబడి తల్లితండ్రుల కనముల మీద బడ్డ్రోయబడెను. ఇకనయిన, తనన్నేమీతుల

తేగ్గ చెప్పినతన ప్రాణముగా పాడగుచునని అధికారులు చెండక పిల్లకుగూడ చెప్పిరిగాని అమె అందులకు నిరాకరించుట వలన వెంటనే తుపాకితో గాల్చి చంపిరి. ఈ మహానానాపు క్రౌర్య మా రాష్ట్రీయంతులను శ్రీ శిష్టియును అత్యధికకోపానల మును ప్రజ్వలించ జేసెను.

జర్మను లిథికార ప్రకటనము.

లండన్, ఆగస్టు 1:— జర్మను అధికారులిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— మొదట ఖగంకుల గాల్చిన పిమ్మట యా వ్రురునుండి లీనువలను 9ల వికాల యుద్ధముఖమున ప్రభులముల గు ఆర స్కం దన ము లా చం ధ మ య్యె న. చెమిను దేముమీద చెండ్రుదేశములకు పరాసువారు భేదించిరి. తూర్పు గెరేషియా యందును, మేము క్రొత్తవిజయముల జూరితిమి. కాని గూల్చికి దక్షిణ తటమున శత్రులు మమ్ము వెనుకకు బలవంతముగ ఆడిమివై నిరి.

సింలా

యుద్ధతంత్రవార్త.

సింలా, ఆగస్టు 2:— జూలై 30 వ తేదీన ఇండియా కార్యకాండర్మిగా క్రింది యుద్ధతంత్రవార్తను రాబ్రవత్తినిధి గారి కంపిరి.

పూర్వముకంటె ఎక్కువగ బ్రిటిషు శత్రువుదళములు తీవ్రముగ ముట్టిడినట్లనివి. విమానయుద్ధమువాడ చాలగొప్పగ జరిగెను. యుద్ధమారంభమైనది మొదలు ఇంత పౌరాముగ శత్రువుల బాల్ల వెలుంగము చెందునోచాలనో, శత్రువులు 80 విమానములను కోల్పోయిరి. బ్రిటిషు వైమానికులు శత్రు పంపుల వెనుకకేగి శత్రువుల వండుకొట్టు తగులకెట్టిరి. రాకపోకలకుగూడ వీలవలెండగ జేసిరి.

మూకా విలేయరుకు దక్షిణమునకు వచ్చుచున్న కొండలదగ్గర మూకాలో 5 మారులు వరుసగ జర్మనులు యుద్ధ మొనర్చిరి. కాని వీరి యుద్ధములన్నియు విఫలమైనవి. ఎయిను చరియదగ్గర తీవ్రముగ ఖగంకుల యుద్ధము జరిగెను.

ఇటలీరంగమందు స్వల్పముగ పోరుజరుగు చున్నట్లు తెలియజేయబడెను.

రషియారంగమందు శత్రువులు గెరేషియాలో వచ్చు ముఖ్యసంయుక్త సైన్యముగ కొలొమియాను దేశము చేరికొని. లూర్నా ప్రాంతకు ఈకాస్యముగ షాంకరును యుద్ధముజరుగుచున్నది. శత్రువులు బా రా గు ను ముట్టి డించిరి. రషియాను కల్పిట ప య ర్య ము గ పోరుచు న్నారు. స్వీడనునది దగ్గర రషియానులు శత్రువులను వెనుకకు పారవోలిరి రషియానులను, రుమేనియనులను పుండర్, మాడ్వియాను పడ మరగనుచ్చ కొండలనుండి జర్మనులు వెనకరిట్టిరి. కొంతయు దక్షిణముగ రుమియానుల కొన్ని ప్రదేశముల కేళుకేసికొనిరి. రషియానులు చాల గొప్పవారు. రుమను వారు పోరుమీదని కల యుపుడు యుద్ధమొనర్చుచేను. రుమనలగ కాకపుడు నయ మొనర్చిరి. రషియాన్స్ లో మరల యుద్ధప్రకారము లరా వ్యయగ నుండునని లాయినుబాడ్డగారు నడిగిరి.

బ్రిటిషుయుద్ధశాక పునూచెను, గూర్చివోలో కొట్టుబడి మునిగెను.

ప్రాన్సు, ఇటలీ, డెన్మార్కు, స్వీడనులలో పంటలు పాధూరణముకంటె తక్కువగా నుండును. కేడా, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో సంతోషవాతావరణము నున్నది. స్వీడను, డెన్మార్కు గుమినాలో పాధూరణముగ నున్నది.

చెన్నపురి కాంగ్రెసుకిమిటి.

జూలై నెల 31-వ తేదీన జరిగిన సభయందు కరండికగ గారు చెన్నపురి రాష్ట్రములో నుండ గూడదని చెన్నపురి వారకనము వారు దేశాతీత కానము క్రింద నింపగిన యుత్తరువు నాడేమిందు దానిని రద్దుపరచ వలెనని ఇండియా మంత్రిగారిని రాజ ప్రతినిధిగారిని కోరుచు తీర్మానము చేయబడెను. ఆ తీర్మానమును ఇండియా మంత్రిగారిని రాజ ప్రతినిధిగారిని పంపుట తీర్మానింప బడినది.

జూలై 29 తేదీ బ్రిటిషుప్రాలు ప్రభువు సెంకల్లూలము గాల్చిరి. పిరు కొట్టిన పులులు పిని 106.

ఫోటో సెంటు జారి గెజెటు.

31-7-1917

కోరాపుట్టి గవీర్ డివిజను పోలీసు ఆఫీసర్లు సూపరింటెంటు గారైన సి. స్వీనింగు ద్వారము. ఫోటో సెంటు జారి కాలములో సూపరింటెంటుగా పనిచేయుటకు ఉత్తర వ్రేసెడి.

గంటాముజిల్లా మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు ద్వారము. డి. న్యూసన్ గారు తాము స్వయముగ కేసులయందు సాక్ష్య విచారణ వ్రాసికొనుటకు ఉత్తరువ్రేసెడి.

పి. ఎమ్. పి. ఆర్. మురైయ్య పెట్టిగారికి గల చెన్న పురి గౌరవ మేజిస్ట్రేటు ఆధికారము రద్దుచేయబడినది.

జి. హెచ్. చోపెల్లు, కుమారస్వామిరాజు, శ్రీనివాస అయ్యంగారు ద్వారము ద్వారము. ఫోటో సెంటు జారి కాలములో ఆక్టింగు జడ్జిలుగ గత సెల 16-వ తేదీనుండి ఈ సంచలనము దేశంబయ సెల 17-వ తేదీనాటికి పనిచేయుటకు ఆజ్ఞ అయినది.

పి. క్రైష్ణారావు పంతులు గారు, డిప్యూటీ కలెక్టరు, 6 వారముల కేలవొసంగబడిరి.

గంటాము డిప్యూటీ తహశీలుదారు వి. అచ్యుతము పంతులు గారు 7 వ గ్రేడు డిప్యూటీ కలెక్టరుగ ప్రనియోజితులకు ఆజ్ఞ యొసంగబడినది.

వి. అచ్యుతము పంతులు గారు బసంతు ద్వారము ద్వారము. గౌరవ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నియమింపబడిరి.

వెంకటాపురము సబ్ డివిజను సబ్ డివిజనుల ఆఫీసరు గాను, టెంపొరరీ మొదటి గ్రేడు మామరవైజుగాను ఉన్న కె. ఎస్. గోపాలకృష్ణరావు గారు సెల 250 రూపల వేతనములపై టెంపొరరీ సబ్ ఇంజనీరుగ నుండుటకు ఉత్తరువ్రేసెడి.

గంటాము డివిజను కాలింగ్ ఫోటో సెంటు సబ్ డివిజనుల ఆఫీసరుగాను, టెంపొరరీ మొదటి గ్రేడు మామర వైజుగాను ఉన్న వి. ఎస్. స్వామినాథయ్య గారు ద్వారము ద్వారము ద్వారము టెంపొరరీ సబ్ ఇంజనీరు వి. ఎస్. కల్లముపి అయ్యంగారి సెలవు కాలములో 9-వ గ్రేడు టెంపొరరీ సబ్ ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

విశాఖపట్టణమునందు మొదటి గ్రేడు స్టేషన్ గా నుండిన రావు మార్యారావు గారు 4 వ గ్రేడు మునసబుగ నరసారావు పేరుకు వెళ్లుటకు ఉత్తరువ్రేసెడి.

నరసారావు పేరు మునసబుగా నుండిన జి.ఎస్. వెంకటరామయ్యగారికి గత సెల 30 వ తేదీ నుండియు ఒక మాసము జీతముపై సెలవియ్యబడినది.

గంటాముజిల్లా ఫోటో సెంటు ఆఫీసరుగారి క్రింద పనిచేయుచుండిన పి. వేంకటరామయ్యగారికి జీతముపై ఒక మాసము కలవియ్యబడినది.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు పి. సి. ఆలవరుగారు సుప్రీం నందుకుచే సి. సుబ్రహ్మణ్యగారిని రాజరుండి సర్కిలు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమించిరి.

సెలవు ముగిసిన పిమ్మట లక్ష్మీనారాయణరావు గారు విశాఖపట్టణము డివిజను సబ్ ఇంజనీరుగ ఎలయించిరికి పంపబడుదురు.

నాగార్జున సబ్ డివిజనుకు టెంపొరరీ సబ్ ఇంజనీరుగ నుండిన వి. కంఠామి అయ్యంగారు విశాఖపట్టణము సివిలు హాస్పిటల్ సబ్ డివిజనుకు పంపబడిరి.

కృష్ణా ఉత్తర సబ్ డివిజనుకు టెంపొరరీ సబ్ ఇంజనీరుగ నుండిన కె. జి. లక్ష్మీనారాయణయ్య గారిని క్రిష్ణాపడమటి సబ్ డివిజనుకు పంపిరి.

డివి నోబుహ్యారు పి. కేశవశిల్పగారు అనంతపురము జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

పి. శివారామయ్య పంతులుగారు కృష్ణా జిల్లా సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

గంటాము రేపల్లె వైలుమార్గము

ఆయా. నేటి యందుము జిల్లాబోర్డు సభ జరిగినది. ఆ సభలో సభ్యులు ప్రస్తావించిన మీదట వైల్లె లమార్గము దీనివేయటకు ఆలోచనలు లేవనియు, అయ్యది యసంభవమనియు కలెక్టరు గారు తెలిపి యుండిరి. కాన జిల్లాప్రజ లిందుగూర్చి భయపడ నక్కరలేదు. సభలు వైల్లె నా లవనరమనియు తెలుసుకొనవచ్చును.

గొల్లపూడి సీతారామరాజు పి. ఎ. బి. ఎల్.

కొన్ని వైద్యపు సమస్యలు

కష్టాను రసెన్సుగారు

కడవిన సెల 31-వ తేదీని లెప్టి సెంటు కల్లులు దొరవను గారి యధ్యక్షత క్రింద చెన్న పురి వైద్య కళాశాలా సమాజము వారు సమావేశమై యుండ, తత్సభయందు “వర్తమానమునకు సంబంధించిన కొన్ని వైద్యపు సమస్య”లను విషయమున నువ్వసించిరి. ఉపన్యాసకులు మన్యజ్యోము సెత్తు కొని, అవ్యాధికి సంబంధించిన ముఖ్యమగు ప్రశ్న లనేకముల కింకను సమాధానము జత పడలేదని సెల విచ్చుచు, మన్యజ్యోర మూలకముగ కలిగిన మరణముల సంఖ్యను వివరించిరి. కాలరు హజారనువ్యాధి ఉష్ణ ప్రకేతములు కొన్నిటియందు మాత్రమే పాదసూపియున్నది. వ్యాధికారకములగు పురుగులే తీరున మానవశరీరముల పోచి వాళను వ్యాధిగ్రస్తుల నొనర్చునై తెలియకున్నది.

అతిమాత్రవ్యాధి దక్షిణ హిందూస్థానమున విశేష ప్రాబల్యము కలిగియున్నది. వ్యాధికారకములు వైద్యులకు తెలియకున్నవి. పాశ్చాత్యదేశములయందు దక్షిణమాత్రవ్యాధి గ్రస్తులు చాల యరుగు. చెన్న రాష్ట్రమున నిందువలన చాల మంది మృతులగుచున్నారు. నలువది యేబది సంవత్సరముల వయసు గలిగి తమజీత కాలమున స్వల్పనిరామును కలుగు ఉద్యోగాలు, వ్యాపారము లీరాష్ట్రమున నతిమాత్రవ్యాధి నోట బడుచున్నారు. ఇట్టి వాళలు మృతిచెందటవలన దేశమున కార్థికవిషయమున పేదరికము కలుగుచున్నది. వ్యాధిగ్రస్తులకు చికిత్స సేనర్ప వర్తమానమున కృషిచేయుచున్నార గాని వ్యాధి వ్యాప్తము కాకుండ వైద్యశాస్త్రపారంగతులు యత్నింపవలయును.

క్వాసకాసాదిరోగము లీదేశమున నానాటికివృద్ధియగుచున్నది. వ్యాధివ్యాపన మాపివేయుటకు గాని ప్రతిపురమున ను క్వాసకాసాది వైద్యశాలలు, ఆరోగ్యస్థలము మున్నగువివలయుట చాల యగత్యము. ఇటీవల క్రైస్తవ రోక క్వాసకాసాది రోగ చికిత్సాలయమునకు శంఖస్థాపన మొనర్చియుండు టెంతయు సంతోషదాయకము. వర్తమానమున నీపురియందున్న చికిత్సాలయమునకు అనుదిన మెంతమందియో రోగులు వచ్చుచున్నారు. ఇందునబట్టి చెన్న పురియందు వ్యాధి కలిగి యున్నదనుట సువ్యక్తము. ట్యూబర్కులైసు అను మందు సేసిన వ్యాధి నివృత్తియనని యొక దుర్భిప్రాయము ప్రబలి యున్నది. రోగుల నెట్లు కాపాడవలసినదియు శ్రీలకు బోధింపని యెడల నీ యాషధము విశేష ప్రయోజన కారిగ నుండక పోవుటయే గాక ప్రమాదమును గూడ కలుగజేయును. కనుక ప్రజల మనమున నాటియున్నవై దుర్భిప్రాయమును ప్రభువు మున న శింప జేయ వలయును. క్వాసకాసాది రోగ చికిత్సాలయమునకు చెన్న పురి అనుకులమని కొన్ని ప్రతికలలో వ్రాయబడినది. కాని యీ పురమునకంటె ఉచితముగు స్థల మింకొక్కటి దొరక నేరదు. వర్తమానమున నిట క్వాసకాసాది రోగివీడియు 5 వేల మంది యున్నారు. వ్యాధి యింకను వ్యాప్తముగాక యంకవలెనన్న చికిత్సాలయము నీ పురమందే నిర్మింపవలెను.

ఒక్క చెన్న పురియందే, 1916 సం॥ మున ప్రతివెయ్యి కిని మూడువందల శతపులయొ॥ చనిపోయిరి. హిందూదేశయంతటను శతపురణము నాలువరు ఏదిలక్షలు. మహా సం గ్రామ కారణమున బాధనందుచుండిన యూరోపుదేశమున గూడ శతపురణ మింతయధికముగ లేదు. పారిశుధ్య మూత్రములకు క్రమమగు నాచరణలోనికి దెచ్చిన శతపురణములో సగము తగ్గగలదు. శతపురణ మింత యధికముగ నుండుటను ప్రజల పేదరికము, అవివేకము ముఖ్య కారణములై యున్నవి మంత్రసానితమునకు కొందరు శ్రీలకు తిరిగియచు చేయుచుండుటయు, గృహకోగ్యము నారము ప్రేక్షకుల సేవరచుటయు జరిగిన శతపురణపు సంఖ్య తగ్గవచ్చును. ప్రస్తుతమున ఆరోగ్యనిధులు, శారీరకాస్త్రము మున్నగు జ్ఞానములేని శ్రీలు మంత్రసానితము తేయుచున్నారు. మంత్రసానితము చేయు మంగలి శ్రీలు శతపుర మొనగలసిన దని సూచనము వచ్చియున్నది. కాని ఈ సూచన మెంతవరకు క్రమమై యున్నదియో అనుమానము కలదు. కొన్ని విషయములయందు ప్రసవించు శ్రీలకు వైద్యున హా య మే గాక భవన సహాయము గూడ కావలసియున్నది. రా॥ సా॥ సి. కల్లము శ్రేష్ఠి గారు పేదశతపులకు పశుశ్రమను పాలను సప్లయచేయునట్లు తిరువళ్ళీ శ్రీయం దేర్పాటులు చేసి యుండుట జ్ఞాపకాస్త్రమని చెప్పుదు, వైవి కొరతించిన వ్యాధులవిషయమున పరిశోధనలు జరుగుట యావశ్యక వని రసెన్సుగారు నుడిచి.

దేవస్థానములు, వాని దుస్థితి.

గడవిన వత్సర మొక పర్యామము బండుగులుంటుచే నేను పాలమూరు గ్రామము వెళ్ళువలసి వచ్చినది. నేనక్కడికి పోయినప్పు డా యూరిదేవాలయపు అర్చకు లాదేవుని తాలూకు పడునైను పడునా రెకరముల యాస్తి ననుభవించుచు న్నుటుల దెలియవచ్చినది. వారా గ్రామమునందుండక యచ్చటి కరక్రొశము దూరముననున్న మహేంద్రవాడయందు కాపురమున్న వారంట. అనుదినము వారు తమ బాలనిర బాలమూరిత యన్నము వండి నై వేద్యముఁ లేటి రమ్యమును బంపుదురు. అట్లువాడు నచ్చటకు వచ్చినలుపురకు ఏమో కనుపరచి నైవేద్య విచ్చవచ్చిననాడులేట్లుమ లేనినాడు మామము వచ్చుచున్నవాడంట. నేను వెళ్లిన నాటికి రెండవినలుపురకుండి యు పూర్వము మాడ్కి వచ్చి యేమైనఁజూపుటకు మాడ మానివేసి నాడంట. కరణముగా రొకలేఖను నిపురముగ వ్రాసి మహేంద్రవాడ పంపిరి. తదనంతరము నే నాయుర్రుల సంఖ్య గూర్చి వాకబుచేయగా వారు మహేంద్రవాడలో గూడ నర్చకులేయట. ఆచ్చటగూడ వారా దేవాలయమునకుఁ జెందిన మఱియొక యంతయాస్తి ననుభవించుచు ఆచ్చటనే యుండురంట. గ్రామమునే యంటచే యాస్వామికిత నైవేద్యము మాత్రము లేట్లుమందురు కాబోలు. ఈ రెండు దేశములకుఁ జెందిన 25,30 యకరముల భూమిలోఁ బాలభాగము మొక రెడ్డి భూస్వామి వీరల కప్పిచ్చి స్వాధీన తనభావత్రము నొకదానిని వ్రాయించుకొనిపుచ్చుకొనెను. ఇదివరకా భూస్వామిదానిని తన తండ్రికాలమునుండి (30 సం॥నుండి) యనుభవించుచున్నాడట. ఈనడుమ మరలపాతిక ముప్పది సంవత్సరములకు తనభాజుగుటకుగాను వ్రాయించి పుచ్చుకొనెనని తెలియ వచ్చుచున్నది. ఆభూస్వామి యాయాస్తి స్వాధీనపఱచు కొనుటచేవాడు తిండి లేకమలమలమాడుచు నైవేద్యవృత్తియని వైద్యవృత్తి నిబాధారముగాఁ జేకొనికాలక్షేపము జేయుచున్నార తమకునైవేద్యములేనపుడు దేవునికెచ్చటినుండి వచ్చును. మహేంద్రవాడ దేశము పెద్దాపుర సంస్థానాధీశుల బండుగులచేఁ గట్టింపబడియుటఁ తెలియవచ్చుచున్నది. అనసతివారప్పుడే యెర్పరిచిరి. వ్యవహారములన్నియు వారి గోత్రనామములనే జరుబకుచున్నటుల దెలియవచ్చుచున్నది. ఈయాస్తిని నాధర్మకర్తలు భూస్వామిని తిమమని యిచ్చిరా భూపతివైవేద్యము లేమియు జరుపక తనభాటు పెట్టుట కాయర్చకుల కేమైన నాట్కులనిచ్చిరా? పేరునకు మాత్రము నలుబదియొకరములభూమి కలిగి నిత్యనైవేద్యమును గూడ లేటులనున్నది. ఈ భూములు చెరువవేసిన దు 3000 ను, వరివైద్యుల ను 1500 వ మున్ను. వీనికిఁ దీరువాయిబాస్తిపన్నుతప్ప మరేయేవిధమైనపన్నులులేవు. కొన్ని రోజుల క్రితము లెల్లా ప్రగడ నూర్వనారాయణరావు గారాంధ్రప్రతికముఖమునఁ తెలియబర చిటుల స్వతంత్రించి దేశోపకారమునకై పాటుపడగలరని ప్రజలు తమ యాశనావాసము జేసికొనదగిన వారొక స్త్రీదరులేకదా? వారా వ్యాసము నుండే కొందఱు కొందఱు మహానీయులు కొన్ని కొన్ని దేశస్థానముల నుద్ధరించినటులు, దెలిపిరికదా, ఈనడుమ రావచంద్రప్రకాశం గోద్రుగూడఁ లేట్టిటులను కొందఱు స్త్రీదరుల వచ్చియులక, తెలియవచ్చినది. ఆచ్చటి స్త్రీదరులని వారెరైనను దుస్థితినుండి వెలురచి పుణ్యము గట్టుకొనెదరుగాక.

నందూరి నరసింహారావు

A Dacoity Case.

ALLAHABAD, August 1. In a dacoity case just decided by the Allahabad High Court Mr. Justice Tudball allowed the appeal of Abdul Jilil and others who were convicted by the Sessions Judge of Kumaum and sentenced to various terms of imprisonment. Evidence showed that a large number of dacoities were committed, some in Nepal territory and others in British India. One of the dacoits became approver and described these dacoities. The approver was said to have come from a respectable family, his father being a Vakil and his brother a Barrister. His Lordship, however held that the evidence of identification was not reliable and acquitted the accused.

Mrs. Besant's Application to Privy Council.

Leave to Appeal Allowed

ALLAHABAD, August 1. The hearing of Mrs. Besant's application to the Privy Council for leave to appeal in the Press Act case on the 18th June was a short affair as appears from the report first published. Sir John Simon, K. C., and Mr. Graham, who were instructed by Mr. D. Graham Pole, applied for leave to appeal. Having stated that the application was not opposed, Lord Dunedin cut the matter short by saying "You need not argue the petition. We grant your petition for leave."

The Government have sanctioned the grant of Rs 1,500 towards the construction of a building for the American Aroet Mission Girls' Secondary School and Hostel at Madanapalli.

TELEGRAMS.

Indian War Loan

Question of P. O. Certificates to be Settled.

SIMLA, August 1.

A Committee of Postal Officers will meet in Calcutta on the 6th August to discuss the departmental procedure to be adopted in Cash Certificates. In this connection it is interesting to note that the sales of these securities continue very considerably the latest figures showing Rs. 5 crores. In addition the Post Office up to date has sold war loan of the value of nearly Rs. 3 crores, so that the success of the idea of utilising Post Offices for the sale of these securities has been phenomenal and unqualified. Congratulations are due to the Finance Member on the success attending the efforts to make the loan really popular by bringing the loan to the doors of the poorer strata of the population through the medium of the Post Office.

Calcutta

A live Bomb and Cartridges. On the Bank of a Bengal River.

CALCUTTA, August 1.

A bundle containing a live bomb, a revolver and a number of cartridges was tucked up at the Bank of the Triveni Khal at Narainpur in the Decca district. It is surmised that the articles were got rid of by an anarchist who apprehended a police search in his house. The police are making enquiries. No arrest has yet been made.

25 twelve bore cartridges are reported to have been stolen from a steel trunk containing clothes in the course of transit by an up passenger train between Nimararai and Katitpur stations of the Eastern Bengal Railway.

Opium Sale in Calcutta. Bidding Slack.

CALCUTTA, August 1.

This morning 583 chests of Benares opium were offered for sale at the Government sale, of which only 90 chests were sold and the rest was not sold for want of buyers. There was no brisk competition and the bidding was dull. The total proceeds amounted to Rs. 2,88,425 against Rs. 2,41,400 proceeds of sale of 75 chests last month. The highest price offered per chest was Rs. 3,220 against Rs. 3,315 last month. The lowest price offered per chest was Rs. 3,200 against the same figure last month, the average price being Rs. 3,204 against Rs. 3,218 last month.

Bombay

Hon'ble Sir Dinshaw Wacha. Severs Connection with Certain Indian Associations.

BOMBAY, August 1.

It is understood that the Hon'ble Sir Dinshaw Eduljee Wacha has sent in his resignation of the office of President of the Bombay Presidency Association and membership of the Provincial Congress Committee.

Cause of the Resignation.

BOMBAY, August 1.

The Hon'ble Sir Dinshaw Wacha's resignations of the office of the President of the Bombay Presidency Association and membership of the Provincial Congress Committee as well as that of the All-India Congress Committee is believed to be an aftermath of the Conference of the Congress and the Muslim League Committee in Bombay last week.

G. I. P. Railway Strike Coolies Join the Malcontents.

BOMBAY, August 1.

Following the example of the Parel and Matunga strikers, about 500 coolies, working as carriage-washers and examiners of the carriage and wagon department at Victoria Terminus, also went on strike. They met the Parel and Matunga men this morning near the Parel workshops and the strikers, numbering about 10,000, discussed the situation and then went home. The workshops at Parel and Matunga still remain closed. A great many of the strikers, who are now feeling nervous at the prospect of remaining idle for some time, are, it is stated, anxious to resume work and some of them did attempt to do so yesterday, but as they were threatened they would not go against the majority.

Bombay Labour Recruiting Board Constituted.

The Governor's Appeal.

BOMBAY, August 1.

A representative Provincial Recruiting Board has just been constituted for the Bombay Presidency with the Hon'ble Mr. G. T. Carmichael as Chairman. The Board includes among others the Maharajah of Kolhapur, Jam Sahib of Navnagar, Chief of Sangli, the Commissioners of Divisions, Sir Fazulbhoy Currimbhoy, Mr. N. B. Suklatwala, Mr. Wardlaw Milne, the Hon'ble Mr. Purnhotandas Thakurdas and Mr. G. K. Deochar.

In the course of a communique announcing the constitution of the Board it is stated that the number of men hitherto contributed by the Bombay Presidency though extremely creditable in certain areas is on the whole small. The Governor-in-Council is aware that the numbers thus recruited do not represent the whole contribution of man power of the Presidency towards the prosecution of the war since considerable numbers have been employed on work connected with the war. He is however, convinced that the people of the Presidency will loyally respond to the demands which His Majesty's Government finds it necessary to make upon them. He appeals especially to the loyalty of the chiefs, Jagirdars, Inamdars and Zemindars

of the Presidency to assist and encourage their followers and dependents to come forward. He trusts the associations particularly those connected with the welfare and upbringing of the communities from which recruits must be principally drawn will give their valuable assistance towards their recruitment of suitable men. While the Governor in Council fully recognises the undesirability of disturbing to a greater degree that is inevitable the economic working of the Presidency he has every confidence that large employers of labour with recognition of the necessity of providing men for the successful prosecution of the war and will assist so far as lies in their power in the work of enrolment.

Burma

Grievances of Indian Passengers to Burma.

Committee Begins Enquiry.

200 PETITIONS SENT.

RANGOON, August 1.

There commenced to-day at the Burma Secretariat under the presidency of Mr. J. P. Hardiman, I. C. S., with Messrs. J. W. Boli and P. J. Mehta as members of the Committee the enquiry recently directed by the Lieutenant-Governor into the grievances of deck and other passengers travelling to India by B. I. S. N. Co's steamer. 200 petitions in all were received. Evidence went to show that passengers have great difficulty in obtaining tickets paying as much as Rs. 17 for a ticket, shortage of water on voyage, absence of accommodation on board, ill treatment of passengers and the excessive demand by the company's coolies for the carriage of luggage. The enquiry will occupy some time.

Punjab

Punjab Village Penalties Bill.

An Explanation.

SIMLA, August 1.

A press communique says:—Comments have recently appeared in the Provincial Press complaining that the draft of the Punjab Village Penalties Bill was not circulated for public criticism, but was merely sent to certain executive officers with a view to ascertaining their opinions and such public opinions as can be gathered from Municipal Committees, District Boards, and Honorary Magistrates. These complaints disclose misapprehensions both as to the facts in the case and as to the procedure usually adopted in dealing with new bills. It should be explained that the proposals embodied in the draft bill are not in any sense novel. In 1910, after executive and judicial officers had been consulted, a draft bill to provide for the better administration of criminal justice in villages in the Punjab was prepared and subsequently shelved for the time being. The progressive increase of serious crime in the Punjab, however, which reached its climax in 1912 attracted attention once more to the desirability of special remedial measures and led to a further consideration of the whole subject in 1913. The tide of crime began to ebb and, although the decline was temporarily arrested in 1915, criminal administration has shown an appreciable improvement owing largely to the awakening in the public of a spirit of co-operation. Moreover, in consequence of the outbreak of war the legislature has as a temporary measure armed the Executive Government with special powers for the maintenance of public order. These factors have undoubtedly combined to weaken the case for special legislation on the lines of section 22 to 30 of the Frontier Crimes Regulations, but, having regard both to the past criminal history of the province and to the fact that special powers are only temporary, the Lieutenant-Governor was not satisfied that the need for such action as indicated has completely disappeared and he therefore thought it desirable to elicit the present state of official and public opinion on the subject. In order therefore to remove his doubts he decided to consult his officers, judicial and executive, stipendiary and honorary, and also the members of his Council and of the District Boards and Municipal Committees throughout the province who constitute the main council electorates.

A bill was accordingly drafted and circulated and each Deputy Commissioner was instructed to obtain the opinion of the public in so far as it could be ascertained from District Boards, Municipal Committees and Honorary Magistrates as to whether an Act on the lines indicated, with any modifications that may appear desirable is necessary or would be of value to the administration. It is thus incorrect to suppose that (1) the only officers consulted were certain executive officers; (2) the Government has made up its mind in regard to the necessity for legislation and (3) the representatives of the public were not consulted. Not only have the representatives of the public been consulted but they have (so far as the members of district boards and municipal committees are concerned) been consulted at an earlier stage than usual and should it be decided to proceed with the project further opportunities will be given for criticism at a later stage.

United Provinces

A Boy Commits Suicide.

Result of being Admonished by Father.

MUSSOOROO, August 1.

On Wednesday afternoon a tragic affair took place on the Mall, Mussooroo. It appears that two well connected lads who were day scholars at one of the school here ran away. One boy went down the country presumably to his home. The other was staying at a house on the Mall. His parents arrived a few days ago and the father admonished the lad for his misconduct. The boy went into his bed room and shortly afterwards the report of a gun was heard. On entering the room he was discovered groaning on the floor having been shot in the head a discharged gun lying near him. The lad expired shortly after. The Police were communicated with and the Magistrate was quickly on the spot when an inquest was held the result of which is not yet known.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, August 1.

Presiding at a meeting of the Indian residents and British sympathisers held at Caxton Hall to express the loss sustained by India by the death of Mr. Dadabhai Naoroji, Sir William Wedderburn said that Mr. Naoroji might be called a special saint of Modern India. He was the author of India's new inspirations and a spiritual father of worthy disciples. His was a life of service and sacrifice and his devotion had forged the link between England and India. His life revealed a faith in the ultimate triumph of justice and right and very much assured hope in the future happiness of India and loving sympathy for the sufferings and sorrows of mankind everywhere.

Sir Herbert Roberts moved a resolution expressing sorrow and appreciation. He said that in the House of Commons no better and truer representative of India could be found than Mr. Naoroji. Three great lessons of his life were power of his personality and character, power of his large patriotism and power of his persistent and courageous advocacy of good causes. The motion was seconded by Mr. Abbas Ali Baig and carried in silence. On the motion of Mr. Charles Roberts, seconded by Mr. B. Dube, it was decided to forward the memorial resolution to the bereaved family. Sir Mauchester Bhowaggee mentioned that the Parsi community had already expressed their appreciation.

A wireless Russian official communique says: We attacked and carried a position in the region of Grimalov in the direction of Trembowla. We frustrated an attempt to cross the Zoruz river, north of Humiatyn, but the enemy forced us back across the Zoruz elsewhere. Our losses were great. The enemy forced us to retire between the Dniester and the Pruth east of Gerement.

ASSOCIATED PRESS.

(BY WIRE.)

Govt. Reforms Hatched in Secret. "Times of India's" Condemnation.

BOMBAY, August 2.

The "Times of India" in a lengthy article on the representation issued by the joint Congress and Muslim League conference here last week end condemns the secret way in which the Government of India has worked out its proposals for the development of the constitutional machinery of India and its abdication of its responsibility as the spokesman to the Parliament in India. "We have yet to learn that any Provincial Governor or Ex-Provincial Governor has the right to speak with authority on the policy of Parliament towards this country." The "Times" urges that the whole discussion should be brought into the open and says "We endorse entirely the 1st recommendation in the representation to Parliament that an authoritative pronouncement should be made pleading the Imperial Government to the policy of making India a self-governing member of the British Empire." What ought to be avoided at all hazards is any individual attempt to deal with the vast constitutional evolution of their vast varied land. We ventured to deprecate with all the force at our command any policy of timorous drift. Difficult as it is the evolution of a sound policy of constitutional development is by no means impossible in India if it is approached in a spirit of wise and liberal British statesmanship. The first essential step in such a policy is an authoritative definition of our goal self government within our Empire. Next is mobilisation of the best minds in India and in Parliament for the formulation of the successive steps towards that goal. But if the Indian question is allowed to drift, then if it does not become insoluble it will rapidly grow increasingly difficult for it will place the extreme men in the ascendant, and commit certain sections of the Indian politicians to subversive measures which will make it impossible for Parliament to deal with this country in that spirit of just liberalism which provides the only possibility for steady and stable development of this wonderful land.

Rs. 500 Reward to the Arrest of Thief. Who Murdered Policeman.

BOMBAY, August 2.

With reference to the murder of a police man which took place in Bombay on Tuesday morning under the circumstances already reported the Commissioner of Police has offered a reward of Rs. 500 to any person who traces the whereabouts of the murderer. The police are making every effort to trace the culprit.

KOTAH, August 2.

The line breached between Pansipaharpur and Rupbas on the Agra Byana chord owing to flood. All traffic has been suspended. Communication is likely to be restored in three days.

The Prohibition of Town Hall Meeting. 100 Representative Men Discuss Situation. DEPUTATION TO GOVERNOR

CALCUTTA, August 2.

A conference of about one hundred leading public men of Bengal with Hindu and Mahomedan, was held this evening at the Indian Association room for the purpose of considering how the political situation created by the Bengal Government's order prohibiting the Town Hall meeting to protest against Mr. Benant's internment should be met. Babu Surendranath Banerjee presided. The conference was not open to the Press or the Public. After nearly two hours sitting without arriving at any decision the conference adjourned till the 14th instant. In the meantime it is understood that Messrs. Surendranath Banerjee, B. Chakrabarty, C. R. Das, Hon'ble Mr. Fazlul Haque and such members of the Bengal Legislative Council as are willing to join shortly will proceed to Dacca and wait upon His Excellency Lord Ronaldshay with a view to have a talk with His Excellency on the subject of the prohibition order. It is also understood that they will see the Governor not on behalf of the conference but on their own individual responsibility.

THE GREAT WAR

Biggest Battles of War Raging

British Advance and Successes

British Artillery and Air Supremacy Established

GERMANS ADVANCE 60 MILES IN EAST

RUSSIAN RETREAT GRAPHICALLY DESCRIBED

MR. HENDERSON'S PEACE MISSION SEVERELY CRITICISED IN COMMONS

[Reuter's Agency.]

Belgium Front

Fighting in Flanders.

The Advance Described.

LONDON, August 1.

Reuter's correspondent at headquarters wiring at four o'clock this afternoon, says: We have got on with the war famously during the last twelve hours. Naturally our achievements are the fruit of weeks of preparation and rehearsal. Fighting is extending over such a very great width that it is impossible to reduce to definite terms, the full measure of our success. Everywhere the same quiet smile of satisfaction speaking volumes is observable. A whole British army had advanced an average depth of one thousand yards by ten this morning. This means a lot in trench warfare. Prisoners are streaming in, many having readily surrendered. We crossed the Yser at many places. Our bridging work was wonderful. One division alone exposed to fire the whole time threw over seventeen bridges. Artillery has been literally pursuing the enemy. One minute after the appointed moment for beginning the attack, our guns were moving forward. The correspondent expresses surprise that the Huns had not stiffened their front more in view of the long anticipation of the attack. It is realised that the enemy has large masses of reserves, but it is rather extraordinary that the enemy has not taken full advantage of his unusually favourable positions. Our troops imbued with a fine spirit and determination crept up close behind the barrage in readiness to rush the German trenches when the guns lengthened. In one case they actually dashed through their own fire in order to prevent the escape of large number of Huns who were preparing to flee and bagged numerous prisoners at a small cost. The correspondent proceeds to refer to the drums of boiling oil which are enough to quench the most heroic spirits. Our people realising this do not economise expenditure in these projectiles. In some places the Huns are fighting as stoutly as ever. The correspondent instances a strong redoubt bristling with machine-guns which held out to the last and when it was finally rushed not a single member of the garrison was unaccounted for. The correspondent adds: True there had been a little "White Flag" incident here which perhaps influenced the garrison's resolve to avoid surrender. The weather has cleared considerably since the early morning, he says, and there has been great aerial activity. Infantry prisoners are so bitter against the German prisoners owing to alleged insufficiency of support that it has become necessary to separate them. It transpires that the Welsh troops particularly distinguished themselves against the Kaiser's favourite fusiliers. The correspondent touches on the French accomplishments which have evoked the highest admiration. They threw twenty-nine bridges across the Yser and made a very deep advance. The Germans show signs of counter-attacking from Langmarke on the line to St. Julien and have already counter attacked unsuccessfully in the neighbourhood of Pitkem.

Biggest Battle of the War.

The Battlefield Described.

British Artillery and Air Supremacy.

Reuter's correspondent at headquarters says the tension of the past few days snapped at three this morning. Every one knew what the tremendous artillery duel portended, but the secret of the date was well kept and the Huns, reeling under terrific blows, may even yet be trying to measure the extent of our onslaught. All I can at present say is that the British army has taken the field in what I believe will prove the biggest battle of the war. The front from the Lys to Boesinghe is blazing and booming as I write. The country where the heaviest fighting is developing may be likened to a vast saucer of which the German positions form the rim. Nowhere is there any great ridge to tackle such as Vimy and Messines, but there is a steady incline scarcely appreciable to the eye and rendered difficult by the stumpy growth and spare trees to where, further north, it merges into the Yser swamps. The final hurricane bombardment which reached its maximum shortly before the infantry went over was the heaviest we have ever experienced. I cannot give the exact proportion but I learn on the best authority that we have a very great superiority in guns on this front. The earth rocked under the drumlike tempest produced by weapons ranging between fifty hundred weight and twice as many tons. The night was damp and visibility low and the crescenting horizon luridly reflected in the murky sky. The enemy was prompt with his barrage. The attackers

wore gasmasks as rumour said that they might be needed. Incidentally it may be said that nothing the Germans have yet invented in the way of chemical frightfulness has proved effective against our respirators.

The Enemy and His Defences.

The Fourth Army of the group of Prince Rupprecht is bearing the brunt of the offensive. Several divisions are known to have been badly knocked about. Indeed, I believe that some recently had to be withdrawn. A big proportion of these troops consist of mere boys. For example one regiment, the normal strength of which is 2,400, recently received a refit draft of six hundred lads of the 1918 class. This indicates the extent to which Germany is feeling the drain on her man-power. We have got through the front line and our artillery is moving up with wonderful promptitude. The tanks are doing deadly work among smashed trenches still concealing machine gun posts. There are no deep dugouts hereabouts, owing to the character of the soil, but there are many concrete cupolas forming miniature forts. The enemy barrage is becoming lighter and erratic which augurs well. Batches of prisoners are coming in, but where big hauls are expected the fighting is too thick to get particulars. La Basséeville is now in our hands. The weather is humid and unfavourable for airmen. Our aerial work in the past few days has been magnificent. For the time being we have established complete supremacy in the matter of the aerial offensive.

French Story of their Success.

Last night's French communique said:—After crossing the Yser Canal at night the French at four in the morning attacked in conjunction with the British on their right. Formidable artillery preparation had completely levelled the German organisations and inflicted heavy losses. By the end of the morning we had captured both enemy positions. Our troops ardently passing beyond their objective advanced on the Lizerne-Dixmude Road capturing Bixchoote and the Korteker Cabaret. Our losses were insignificant. We took much material and prisoners and the battlefield is covered with German dead. Artillery firing on the Aisne has been very violent. The details of the Royere fighting show that the French on the whole battlefield exceeded their objectives and were able to clean up trenches choked with German dead. The enemy at eleven in the morning attacked west of Chevreigny but was repulsed. Three German regiments attacked east of Cerny, but were driven back by immediate counter-attacks.

Heavy Rain Pouring.

LONDON, August 1.

Reuter's correspondent at headquarters telegraphs to-day:—Heavy rain continues with pitiless insistence. The ground over which the main fighting is taking place is not good at best but at present under a weeping sky with visibility shrouded to about a thousand yards it is all but impracticable for open campaigning. Germans are attempting some heavy counter-attacking particularly in the neighbourhood of Labasseville where the position at the moment is indefinite. Yesterday evening there was an outburst of intense shelling from a portion of German line further north and in the growing dusk enemy was seen massing for attack. Our batteries ranged upon them and the field greys melted away. Wind and heavy atmosphere being suitable we loosed large instalments of gas near Fleurbain with good results. Our casualties yesterday were light considering the magnitude of the fight. What we pray for now is improvement in the weather. Rain has all but ceased as I write and the sky is growing perceptibly lighter and guns are beginning to bark in greater volume.

The correspondent in a later message sent off at five in the afternoon says:—The period of quiet has succeeded the yesterday's Anglo-French advance against a long prepared enemy position. Even our tremendous bombardment still left in many places formidable obstacles. We have retired a few men from some extreme points thereby creating a wide "No Man's Land". Meanwhile the consolidating is proceeding despite handicap of heavy rain. Prisoners agree that the prolonged bombardment inflicted tremendous casualties and also state that our counter-battery work was wonderfully effective knocking out many guns which is the probable reason for the alleged inadequate artillery support. Our artillery's activity has not been relaxed despite bad visibility.

The latest news from the battle line is that the situation is unchanged.

TELEGRAMS.

Advantage in Favour of the British.

LAHORE August 1.

LONDON, July 31st.—A correspondent at the British front states that except for the absence of infantry operations on a large scale the conditions are those of a great battle. We do most raiding and have the advantage in weight of guns. The aerial supremacy is ours beyond dispute. — ("C. & M. Gazette" cable.)

Magnificent Successes in Belgium.

LONDON, August 1.

This afternoon's French communique says:—After magnificent success in Belgium we consolidated in torrential rain the positions won. Artillery struggle continues on the whole Aisne front.

Strong counter-attacks enabled us to make progress east of Cerny at several points taking thirty prisoners. After bombardment of several days in the region between Avocourt and Fint 304 the Germans in the morning attacked positions we captured on July 17th. They were only able to reach certain advanced elements in our first line where they were held up by a curtain of fire.

Heavy Rain Unfavourable to Operations.

LONDON, August 1.

This afternoon's communique from F. M. Haig says:—We improved our new line by night operations southward of Ypres—Commines Canal. We repulsed counter-attacks against new positions at Labasseville northward of Ypres—Commines Canal and near Ypres—Roulers Railway. Heavy rain since yesterday afternoon has been unfavourable to the operations. We made successful raids eastward of Bois Grenier.

A German Official Communique.

LONDON, August 1.

The wireless German official message states that after dramatic strong attacks commenced on a wide front from Yser to Lys, the French penetrated at two points on Chemin-des-Dames. We gained new successes in East Galicia and Bukovina and crossed the Bruce at many points. Enemy pressed us back southward of Casanulit.

Russian Front

Iron Discipline Necessary.

In Russian Army.

LAHORE, August 1.

LONDON, July 31st.—The "Times" correspondent at Jassy states that the meeting of Russian officers and men at Jassy was unanimously in favour of the introduction of iron discipline and the immediate shooting of runaways. — ("C. & M. Gazette" cable.)

Germans Advance Sixty Miles.

Graphic Details of Russian Retreat.

SPY CAUSES A PANIC.

LONDON, August 1.

The Germans have advanced sixty miles in ten days against the Russians. Describing the Russian retreat the "Times" correspondent with the southwestern headquarters telegraphing on the 26th July says:—When we were joined by the British armoured cars on the 17th July nothing was known of the rupture of the front of the Eleventh Army. The news came on the 23rd July and thereafter we witnessed strange scenes. A man on horseback dashed through Buczacz from which the enemy was fifty miles distant shouting, "The German cavalry are behind. Save yourselves". He was afterwards arrested and proved to be a German spy. Indescribable confusion ensued. A multitude of deserters, waggons, and ambulances, fled eastward and the roadway was littered with impediments. We fought a way through an inferno of sticks, flats and revolvers as the deserters tried to stop our cars till we headed the rout. Then placing the cars across the road we dammed the tide of panic. We reached Proskurov fifteen hours later and found the British nurses safe. They had been saved from the horrors which subsequently occurred at Podhajce by British sections who, at Kozowa and Podhajce, fought gallantly to cover the Russian retreat, holding up the German advance for twenty hours. Our cars fought a series of rearguard actions on the 23rd July and following days between Buczacz and Irembowla. When the correspondent left the cars on the 25th July their losses were twelve wounded. Three cars were lost owing to the detection of the infantry and several were abandoned to swarming deserters. The Eleventh Army is now improving, while the Eighth Army is retreating in fair order. It was the abandonment of the impregnable positions on the Sereth and the desertion of three brigades of guards defending Iarnopol which imperilled the Eleventh Army. General Korniloff is now executing deserters wholesale.

Russians Lose More Ground.

Rumanians Advancing.

LONDON, August 1.

A wireless Russian official communique says:—We threw back the enemy who had crossed the Ybrucz northward of Husiatyn and restored the situation. We frustrated efforts to cross Zorucz in the region of Pukliany and Podlipie. We evacuated Zaleszik and fell back on the Zaleszik-Sniatyn front. We fell back southward of the Valeputna-Kimpolung Road. The Rumanians captured fortified position on the right bank of the Putna.

African Front

East Africa Report.

LONDON, August 1.

The East Africa official communique says:—After sharp fighting we drove enemy from positions on Lugungu River southeast of Iringa and Ntulira south of Mbitze. Our advance continues in Kilwa area.

TELEGRAMS.

Great Britain

Captain Guy's 50th Victory in Air.

LONDON, August 1.
Captain Guy has won his fiftieth victory in air.

Submarinism: 20 Vessels Sunk.

LONDON, August 1.
The Admiralty says: During the week 2747 merchant men arrived at ports in the United Kingdom and 2776 left. 18 vessels over 1600 tons and 3 under were sunk. 9 were unsuccessfully attacked.

The Wrecked "Mongolia."

Theory Regarding the Disaster.

LONDON, August 1.
In the House of Commons, in reply to a question, Mr. Macnamara stated that the "Mongolia" was sunk on June 24th by a mine. The latter was believed to be part of a mine which was laid by a neutral steamer.

Admiralty Court's Handsome Award.

For Saving a Valuable Steamer.

LONDON, August 1.
The Admiralty Court has awarded £12,280 to a group of His Majesty's Ships and the tug "Alert" for saving the peninsular and oriental steamer "Fama" off Beachy Head on December 6th 1916 after she had been mined by enemy and was about to sink. The "Fama's" cargo of silver bullion and merchandise from Calcutta for London was valued at £50,000 sterling and the ship was valued at £2,200,000.

Misusing Hospital Ships.

Enemy Allegations Denied.

LONDON, August 1.
The Admiralty denies the German official statement that Hospital Ships have been misused in Mesopotamia and says that the German allegation is based on the Commissioners' criticism of lack of hospital ship accommodation necessitating temporarily converting into Hospital Ships two steamers loaded with horses and ammunition. The Admiralty points out that these did not claim immunity. They did not hoist red cross and did not display marks indicating claim to neutrality and the enemy would not have acted illegally if he had sunk them.

Explosion in a Welsh Munitions Factory.

LONDON, August 1.
The Press Bureau says that an explosion which caused considerable damage occurred in a Munitions factory in South Wales yesterday afternoon. Six persons were killed and three injured.

Detained Officers' Allowances.

Mr. Montagu's Statement

LONDON, August 1.
In the Commons Mr. Montagu stated that a proposal was being discussed with the War Office for remedying hardship on Officers, who, owing to lack of transport were detained in England after being passed as medically fit to return to India or one of the Eastern Theatres of war.

Demand for Indian Teas.

LONDON, August 1.
There was again very keen demand at yesterday's tea sales for a better class Indian teas especially free D. class the price of which may now be said to average about two shillings a pound. On the contrary a large quantity of cheaper tea was unsold. Brokers are mystified at this. It is suggested that owing to good wages workers are insisting on better class teas or that distributors are concentrating on latter kinds because they do not consider that fixed prices of lower grades leave sufficient profits.

Labour Minister's Paris Trip.

Questions in Parliament.

LONDON, August 1.
Replying in the House of Commons to questions regarding Mr. Henderson's visit to Paris, Mr. Bonar Law stated that Mr. Henderson went entirely on his own responsibility without consulting any of his colleagues in the War Cabinet and without any mission from the Government. He emphasised that it was only as Secretary to the Labour Party that Mr. Henderson was attending the meetings of the Labour Parties of the allied countries and he would do nothing to commit Government in the matter.

Mr. Hogge asked leave to move the adjournment in order to draw attention to the absence abroad of a member of the War Cabinet on a visit of which the House knew nothing.

The Speaker said it would be unfair to discuss the matter until Mr. Henderson, who was expected soon to return, could defend himself.

Mr. Hogge gave notice that he would raise the question again.

Paris Socialist Conference.

Result of Deliberations.

LONDON, August 1.
PARIS.—A Conference of French, British, and Russian socialists, including Messrs. Henderson and Ramsay MacDonald, passed a resolution accepting the invitation of the Council of Soldiers' and Workmen's Delegates and of the Dutch Scandinavian Delegation to attend the international Socialist Conference at Stockholm on September 9th, to which Trade Unions otherwise not represented would also be invited. The date of the Inter-allies' Socialist Conference in London has been fixed for August 28th.

A "Times" Protest.

The "Times" states that the Labour Delegates have gone to Paris to discuss the preliminaries of the International Socialist Conference at Stockholm, at which it is understood German Labour will be represented. The Executive of the British Labour Party is in favour of taking part, but will first consult the Party at a special conference after the Allied Labour Conference in London.

The "Times", in a leader, demands to know what is going on in Paris and asks: Are we to have secret diplomacy in the name of Labour arranging peace terms?

The "Times" protests against the stealth with which the visit was arranged and the Association of Mr. Henderson with Mr. Ramsay MacDonald.

War Cabinet Minister & Pacificism.

MR. HENDERSON'S MISSION.

Viscount Duncan's Motion to Adjourn.

LONDON, August 1.
In the Commons Viscount Duncan moved an adjournment in order to draw attention to the conduct of the War Cabinet in allowing at a critical period one of its members to proceed abroad accompanied by a pacifist member of the House on business unconnected with his ministerial duties and on a mission which had not the sanction of the Government.

America-Hamburg Line's London Premises Purchased.

By P. & O. Company.

LONDON, August 1.
The Peninsular and Oriental Company have bought the premises of the Hamburg-Amerika Line in London for 60,20,00 sterling.

Crop Prospects.

Yield-Below Average to Satisfactory.

LONDON, August 1.
The report of the Board of Agriculture on crop prospects says that in France, Italy, Denmark and Sweden the yield is expected to be below the average, in Canada and the United States at present the condition is good and yield is expected to be satisfactory. Switzerland and Central Russia are average.

Indian Temple Case.

Settled in Privy Council.

LONDON, August 1.
The settlement is announced before the Judicial Committee of the Privy Council in the appeal of the Trustees of the Temple of Thirukuthalanathaswami. Mr P. Laurance, King's Counsel, said the site on the western side of the river would be granted to the temple for a simple fee and the worshippers would in no way be disturbed on the other side of the river. Government would not interfere with the customary rites, and all rights of worship would be preserved. The appellants admitted that the ground belonged to Government.

Sir Erle Richards, on behalf of the Government of India, affirmed that the latter was anxious to meet the views of the temple as generously as possible, whilst at the same time safeguarding the interests of other people. He was glad that the other side had met him in what was a difficult case.

Belgium

A HORRIBLE GERMAN CRIME.

A Father Mother and Two Daughters SHOT DEAD BY GERMANS.

On a Charge of being Spies.

LONDON, August 1.
The latest terrible example of iron hand in Belgium is reported from Liege where the authorities arrested, tried and sentenced to death within three days an influential merchant named Groneret, his wife and two daughters aged twenty and eighteen on a charge of espionage. The two daughters were forced to witness the execution of their parents and then the officer told the girls that they might save their own lives if they revealed their accomplice. Both refused and the elder girl was immediately shot falling over the corpses of her parents. The younger daughter was promised free pardon if she would betray her friends and upon refusing she was finally shot. This quadruple murder has produced a most profound sensation of indignation throughout the province.

Germany

Kaiser at Riga Front.

LONDON, July 31.
COPENHAGEN.—The Kaiser is visiting the Riga Front.

Allies War Desires.

German Chancellor's Views.

LONDON, August 1.
COPENHAGEN.—Dr. Michaelis summoned a party of journalists to Berlin in order to reply to Mr. Lloyd George's speech on the 21st July. The Chancellor declared that it was evident that Britain did not want peace by agreement and was resolved on Germany's enslavement. As an instance of the 'entente's' lust for conquest, he asserted that the reports of eye-witnesses of the secret sitting of the French Chamber on 1st and 2nd June showed that M. Briand and M. Ribot were forced to confess that shortly before the Russian Revolution, France negotiated with the Tsar's Government an agreement providing for the French annexation of the

Saar Basin as well as Alsace-Lorraine and other vast territorial changes on the left bank of the Rhine and for the French annexation of Syria. M. Briand declared that, whatever the opinion of the Russian masses, Russia was bound to carry out the Treaty and M. Ribot refused any revision of the French war aims. Dr. Michaelis challenged the French Ministers to deny this and declared that all this was done with Britain's approval.

France's Reply.

PARIS.—A semi-official statement declares that Dr. Michaelis' allegations are a manoeuvre prepared long ago with a view to influencing the Russian democracy. The Chancellor made no allusion to the speeches of M. Ribot defying the war policy of France and to the resolution passed unanimously by the Chamber on the 5th June.

German Attempt to Divert Public Opinion.

The German Press is making great capital out of these so-called revelations in order to divert public attention from the "Times" disclosure on the 28th July of a Council at Potsdam on 5th July 1914.

French Premier Contradicts German Chancellor.

LONDON, August 1.
PARIS.—In the Chamber of Deputies Mr. Ribot referred to the speech of Dr. Michaelis to journalists and declared that the facts were grossly misrepresented. The Tsar promised to support French claims to Alsace-Lorraine and agreed to the creation of an autonomous state from the territories on the left of the Rhine in order to protect Belgium and France against Franco-Rhenish invasion. The Chancellor ignored France's repeated declarations that she was not pursuing a policy of conquest or subjugation and the allegation that France wanted annexations was a clumsy manoeuvre and not likely to deceive anyone. The restoration of Alsace-Lorraine which were seized by violence was entirely a different matter.

Enemy Preparing for Winter Campaign.

The Turks and their Fleet.

LAHORE, August 1.
LONDON, July 31st.—A message despatched from Berns states that the German General Staff has instructed the Staffs in the Austrian and Bulgarian armies in Turkey to prepare for the winter's war. Germany will continue to pay the Turkish and Bulgarian military experts, but their economic resources must be pooled with those of Germany and Austria, and Turkey has decided that it is useless to maintain a fleet and is using the sailors and guns on land. ("C. and M. Gazette".)

Spain

German Submarine to be Interned.

LONDON, August 1.
MADRID.—The Premier states that the German submarine which anchored at Corunna has been taken to Ferrol and will be interned.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 1.
His Excellency the Viceroy has received the following telegram dated the 30th July from the Secretary of State for India:—

The British artillery bombardment between the Sea and land has reached such intensity and the air activity has been so great as to have surpassed all preceding battles. There has been the most formidable artillery fire of the whole war and in two days the enemy lost over 60 aeroplanes all along the front. The British aeroplanes are penetrating far behind the enemy lines locating batteries and are bombarding munition depots and lines of communication.

The Germans have made five successive attacks in Champagne on the heights south and west of Moronvillers all were repulsed. There has been heavy artillery activity on the Aisne ridge.

Only minor fighting is reported from the Italian front. On the Russian front the enemy have taken the important junction of Kolomea in Galicia. Heavy fighting is taking place in northeast of Iarnopol and the enemy have bombarded Bara but the Russians are making some stand there. The Russians have also repulsed the attack on Bridgehead and Zelen Chik on the river Dniester. The enemy have driven back the Russians and the Rumanians on the heights west of Fundul and Moldavia. The Rumanians made progress further south.

Referring to the position in Russia Mr. Lloyd George in a statement to the press said that the Russian were an incalculable quantity. They fought when we least expected them to fight and they hung back at times when it seemed they ought to go on. His latest information was that Russia would recover and become as formidable as she ever had been.

The British cruiser "Ariadne" has been torpedoed and sunk.

Telegraph Traffic.

Interrupted by Weather Conditions.

SIMLA, August 1.
Owing to the continued unsettled weather conditions a good deal of trouble is being experienced in disposing of telegraphic traffic promptly, more especially in the western and northern divisions of India.

వివిధ వార్తలు.

కర్ర యోజనలు.

యాద్రము వింత లనేకములను కల్పించు చున్నది. ఇనుముతో నోడలను శేయుపద్ధతి నలంబించిన మొదలు కర్ర యోడలను నిరూపించినారు. ఇప్పుడు ఇనుపయోడలను యుద్ధనావలుగా నుపయోగించుటచేతను, వర్తకమునకును ఆహార పదార్థములను త్వరలో సందించుటకును అధికముగా నావలు అవసరమగుటచేతను, ఇనుప యోడలను చేయుటకు కావలసిన లోహము అవకాశము లేకుండుటచేతను కర్రయోడలను నిర్మించుటకు ఆమెరికా దొరతనము వారు నిశ్చయించినారు.

జి. సి.సి. ఆవిరి సాహాయ్యముననే నడిపెదరు. వానివైని తుపాకులనుంచి, ఆ తుపాకులను కాల్చుటకు వైనికులను నుంచెదరు. శత్రువుల జలాంతర్గామినులను సంహరించుట కీ ఫిరంగులు ఈ నావలు సాధారణముగా 290 అడుగుల వైశాల్యము 6 అ. వెడల్పు, 26 అ. లోతు గలవై యుండును. 3500 టన్నుల సంభారములను పట్టుగలుగును. 11, 12 మైళ్ల వడిగలవి. ఒక్కొక్కదాని ఖరీదు 900,000 రూ॥ అగును. తయారు చేయుటకు 5, 6 నెలలు పట్టును.

ఇట్టివానిని ఒక మెయ్యిని నిర్ధారించెదరు. ఇందుకు కావలసిన కర్ర ఆమెరికా యడవులలో దొరుకునట. ఆకర్రను విద్యుచ్ఛక్తివలన తక్షణము యుపదరించునటుల చేయగలరు.

దీనిని గమనించి మనదేశములో వర్తకనావల కర్రవుతు ప్రతికారమును మనవారు ఆలోచించెదరా?

టర్కీ.

తూర్పున ఆసియాలో నుండిన క్రైస్తవుల తీర్థస్థలము పోయినది మొదలు టర్కీదేశముయొక్క విభజన ఖండనల కొరకు యూరోపు దేశములన్నియు నేదోయొక విధమున ప్రయత్నిము చేయుచున్నవి. టర్కీ దేశముయొక్క ప్రకృతి ఖనిజసంపద, ఆసియా ఆఫ్రికాదేశములకు మార్గసంధ్యనుండుట, దేశసంపదను నుపయోగించు తెలివి బేటలు ప్రజలకు లేకుండుట ఈమూడుకారణములు యూరోపుప్రయత్నములకు తోడ్పడినవి.

చిన్న ఆసియాద్వారా ఆసియా యూరోపులకును, ఆరేబియాద్వారా ఆసియా ఆఫ్రికాకులకును, చిన్న ఆసియా సిరియా ల ద్వారా యూరోపు ఆఫ్రికాకులకును మార్గమువ్యవస్థయేర్పడినది. తూర్పు భూఖండమునకు మధ్యనున్న దీనిని స్వాధీనము చేసికొనువారిచేతులలో వర్తకసంతయు నుండునని నమ్మియే యూరోపు దేశము లన్నియు దానికొర కిట్లు పోరాడుచున్నారు.

ఈసంగతిని తెన్నగ గ్రహించి ఇండియా దొరతనము వారు నెరేబియా సముద్రతీరముననున్న ముఖ్యమైన రేవుస్థలముల నాక్రమించియు, ఆసముద్రపుదురు ఆంగ్లేయు యాద్రనావలను కావలియుంచుచు, ఆల్బనీయాలను సంరక్షించుచు తమ సేనలను నక్కడనుంచుచు, ఈదేశముయొక్క పచ్చిపు సరిహద్దును యూరోపుటేజీ నడిపియును తెరిమినారు. అందుచేత టర్కీ యెడల ఇంగ్లాండు నావలసిన యాద్రణ లండన్లో కంటే ఢిల్లీలోనే నిశ్చయింపబడును.

ఇట్టి రాజ్యాంగ కారణములకు మనస్సుననుచికినియే ఆరేబియా విషయమై ఆంగ్లేయు దొరతనము జోక్యము కలుగ జేసికొనుచున్నది. ఆరేబియా యెడలలో దొరుకు ఇనుక కొరకుగాదు. నాగరిక దేశములైన ఈజిప్టు ఇండియాల మధ్య న్న విమిడియున్న అనాగరిక దేశమును స్వాధీనములోనుండుక పోన న యెడల హానికలుగునేమోయని ఆరేబియా గురించి బాధ్యతవహించినది. నుహుద్దీనియులైన అబ్దుల్లకులకు మహ్మద్ సంతతివాడు కావతను గాని టర్కీ సుల్తాన్ కాగూడదని వారి దృఢాభిప్రాయము. ఈ యుద్ధానంతరము అది జరుగును కాబోలును.

జర్మనీ ప్రవేశించి తన రాజనీతి వైపుణ్యమును బాపి టర్కీ రాజ్య శ్రీంత్రిములో నధికారమును సంపాదించినది. టర్కీదేశమునకు తిన్నని రైలు మార్గమును తన స్వాధీనముగా నుంచుకొనవలెనని మార్గమును దున్ను. సెర్బియాను మాడ్చి నేయవలసియుండెను. 1915 సం॥ములో ఆఫ్రికా సులభముగా గావించినది. తనచేతులలో చిక్కిన ఆస్ట్రీయా రాజ్యము లో జోక్యము కలుగజేసుకొని ఈ ఘోరయుద్ధమును జూర్మనీ కల్పించినదని చెప్పవచ్చును.

తునివాస్తవము.

(స్వకీయవిలేఖరి)
వీడ్కోలుపునభ.

తుని హైస్కూలులో నిదవర కై దారెండ్ర మండి గణిత శాస్త్రమును బోధించుచున్న వనమయ్యగారు బాపట్లస్కూలునకు బోవుతరి నొక సభ గావింపబడినది. హైస్కూలు మేనేజరు, నల్లపరాజు రామభద్రరాజు గారధ్యక్షత వహించి, వనమయ్యగారియొక్క పదవడి, విద్యార్థులతో సమముగ తిరుగుట, బోధనాశక్తి మొదలగు గుణములు పద్యరూపముగను, వ్యాసములముగను పలువురు చర్చించిరి. కీరీటిపోకడ, పాపము, క్షుత్రియ బాలర కెంతయు కష్టముగ నున్నది. ఈ సభగావించుటలో నీక్షుత్రియ విద్యార్థులే బహుశ ప్రయత్నియు లాసరించిరి. వనమయ్యగారిని గుర్తబుబడిగా నెక్కించి కర్నూర మాలచే నలంకరించి బేర్లము మేళముతోడ నూరేగించిరి.

వైద్యవ్యవధులు.

ఘోషాతనమప్రతి లేదేదార్దుగారి కాలమునుగూర్చి యీ వరకే వ్రాసియుంటిమి. ఈమెవలన నివారణకాని కేసులను ఆసిస్టాంటు సర్జనుగారు పనిజేయుటలేదని తెలియుచున్నది. మధ్య నేవిధముగానైన పీరుధయులకలసి జనులకుపకారము జేయుటకు ప్రయత్నింతురుగాక. ప్రైవేటుగా ప్రాక్టీసుచేయుటకు ఎల సంచిలిలో నిదవరకు సర్జనుగా పని జేసినవారు వచ్చినారు. ఈయన మంచివారనియు నేర్పరి యనియు నిదవరకే పేరొందినవారు-వీరి యద్యయము ప్రజలకు సంతోష దాయకముగా నున్నది.

దొంగతనములు.

ఈ మధ్యరకునగా వారముకోబాలనుండి దొంగతనము జోరుగానున్నది. దొంగలు నిర్భయముగాదొంగునొచ్చుచున్నారు. పోలీసువారేమీ జేయుచున్నది తెలియదు. తగిన శ్రద్ధతోకిని యిటువై నైన పనిజేయనియెడల చాల భయమునకు కారణ మగును.

కాళోనేషను సుత్రము.

బిల్లింగు తయారగు మార్గముగపడెను. సభికులు నిద్రబోవుచున్నారు. ప్రెసిడెంటుగారు సుత్రము కంట్రాబుటారునికే యూనియను ఆఫీసు కంట్రాబుటాడ నిచ్చినారు. ఎడమ చేయితిని పురచేతిని బెట్టికట్టు తుదకు సుత్రము వ్యవహారమై నది. ఇప్పుడయిన కొంచెము తొందరజేసి సభ్యులు పనిని మెంటనే పూర్తికేయించనియెడల నిందలపా లగుటకు సందియము లేదు.

హిందూపురము వార్తలు.

బోర్డు హిందూ ఫస్టుగ్రేడ్ ఎలిమెంటరీస్కూలు. దత్తమండలములు పునోగమనమున వెనుకబడియున్నవి. ఈ నాలుగు మండలములలోను అనంతపురమండలము మిక్కిలి వెనుకంబవేయుచున్నది. కారణము విద్యావ్యాప్తి లేకపోవుటయే. విద్యాగంధము లేని జనసామాన్యమునకు సాంఘిక

ఒక దేశమం దధికారమును సంపాదించువలెనని ఆ దేశ పరిశ్రమ వర్తకములను స్వాధీనము జేసికొనుట యావశ్యకమని పాశ్చాత్యులు చాలాక్రితమే కనిపెట్టినారు. టర్కీయొక్క పరిశ్రమములను వృద్ధికి తెచ్చుటకు దగిన ధనమును ఇంగ్లాండు రుషియా జర్మనీ ప్రాంస్ దేశములు జాగ్రత్తపెట్టి కలసియుండెను. రుషియాదేశమున నట్టిధనము లేనందున ప్రాంస్ ఇంగ్లాండులనుండి ఋణము తెచ్చెను; అందుచేత సన్ని దేశములో రుషియాయొక్క యధికారము మిక్కిలి తేక్కునగా నుండెను.

కాని విద్యనాగరికతల ప్రభావమును పరిగణించవలసిన యెడల ప్రాంస్ రాజ్య చున్నిటికంటెను టర్కీయం దధికాధికారము కలది. సుమారు 700 సం॥ ములనుండియు క్రైంచ్ నాగరికత ప్రభావమునకు తురుష్కులు లొంగియున్నారు. పామర తురుష్కునకు యూరోపు దేశపు లండరును క్రైంచ్ వారే; క్రైంచ్ వారిని నెరిగినట్లు మరియొక రెవరిని వారెవరు.

ఆయినను ఈ మధ్యను జర్మనీ విశేషముగ జోక్యము కలుగ జేసికొని, సుల్తాన్ రహస్యచారులలో జర్మనీవారు చేరి, జర్మనీ ధనమును వ్యయపరచి, పూర్వపు స్నేహితులైన ప్రాంస్ ఇంగ్లాండులను తొలగించు నటుల చేయగలిగినారు. అందు చేతనే యీ యుద్ధములో టర్కీ జర్మనీతో కలసినది. ఈ ఫలమును యుద్ధానంతరము టర్కీ యనుభవించును.

పా॥ జి॥

రాజకీయాది సంస్థ లెల్లు బోధపడును? నిఘ్నాత్యుద్ధగణ మెల్లు సాధ్యము? (2) ఈ యనంతపుర మండలమున తొమ్మిది తాలూకాలు గలవు. వీనివైకి హిందూపురము గొప్ప వ్యాపార స్థానము. జనసంఖ్య సుమారు 15,000. నూటికి 90 జనులు వర్తకులు (వైశ్యులు మహమ్మదీయులు) వ్యవసాయకులు, కూలీలు, యనాగరికులుగ నుండిరి. మిగిలిన యిప్పు సంఖ్యాకులు ఉద్యోగీయులుగ నుండిరి. (3) నూటికి తొంబది మంది గాగల జనసామాన్యమునకు వలయువిద్య, ధారాళముగ తెలుగువ్రాత వ్రాయుట, చదువుట, వ్యాపారపు లెక్కలు వ్రాయు నేర్పుట, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల నడపుట, ఇంగ్లీషు భాషా జ్ఞానము, తెలిగ్రాములు వ్రాయున చదవన, సాధ్యమైన అటవము, హిందూస్థాని మొదలగు వ్యాపార భావలను మూర్ఖాడుట, ఆరోగ్య శాస్త్ర విషయక జ్ఞానము అయియున్నది. (4) అల్ప సంఖ్యాకులైన స్థానికోద్యోగీయులకును, చుట్టుపట్ల తాలూకా గ్రామాదులనుండి వచ్చెడి విద్యార్థులకును సెకం డరీ విద్య కావలసియున్నది. (5) ఈ గ్రామమున పురాతనముగ అయిదారు గ్రాంటుస్కూళ్లున్నను వైన జె. పి. న జనసామాన్యమునకు వలయు వృత్తిమగుణ్యమైన విద్యను గట్టబాలకున్నది. ఈ స్కూళ్లయందు బోధించునది మూడవ తర గతిపఠకే యైయున్నది. ఈ స్కూళ్లు బాలురకు బాగుగ వ్రాయును, చదవను గూడ గట్టబాలకున్నవి. (6) ఈ గ్రామమున కొంతకాలమునుండి మూడవస్థానమునకు విద్య గరపుచున్న ప్రయత్నము సెకండ్రీ పాఠశాల మొకటి గలదు. ఇచ్చట గరపు విద్య, వైన జె. పి. న నూటికి తొంబది మంది గాగల జనసామాన్యమునకు, జీతము లధికమగుటచే, యందు బాటును, వృత్తిమగుణ్యము, గాకపోవుటవలన, ఆవశ్యకమును లేకున్నది. కొంతమంది ధనవంతులైన వర్తకులు, నూటికి యిద్దరు మగ్గురు, సెకండ్రీ విద్య నభ్యసించు నుండిరి గాని యట్లభ్యసించుటవలన, వారి వాణిజ్య వృత్తికి వారు లాయకుగ లేకున్నారని యనుభవముచే వారి తలిదండ్రు లభిప్రాయముల నిచ్చుచుండుట గలదు.

ఇట్లుండగ అనగ జనసామాన్యమునకు సెకండ్రీ విద్య యనుకూలించక, కూలీబళ్లలో చెప్పా ఎలిమెంటరీవిద్య చాలక బీదసాదలు కష్టపడుచుండగ విద్యాభాగాధికారులు స్థితిగతులను గమనించి, స్థానిక వృత్తులను గుర్తెరిగి 2 సం॥ క్రిందట పట్టుకేడ్ ఎలిమెంటరీస్కూలు మొకటి స్థాపించి VI వ ప్రాండ్లవరకు తెరచి వృత్తిమగుణ్యమైన విద్యను గరపుచున్నారు. VII వ ప్రాండ్లవరకు తెరచుటకుగాను యింకను 4 గురు సెకం డరీగ్రేడ్ యుపాధ్యాయుల నియమించుటకు గవర్న మెంటు వారికి ప్రపోజన్సు పంపియున్నాట. ఈ స్కూలు 300 మంది విద్యార్థులచే క్రిక్కిరిసి ప్రస్తుతిచే బిల్లింగు సయితము చాలక దిగిన ప్రకృతానందమై వెలయుచున్నది. ప్రస్తుతపు హెడ్ మాష్టరుగారి సద్గుణసామర్థ్యములచేతను, సహాయాధ్యాయుల మొకమత్యముచేతను, వృత్తిమగుణ్యమైన వాణిజ్యవిద్యలను గరపుచేతను, జీతములు తక్కువగ నమూనచేయుటచేతను, బీదసాదలకు అంగు బాటగుటచేతను, ఈ స్కూలు విద్యార్థులయొక్కయు, వారిసంతతుల యొక్కయు మనముల నాకర్షించినది.

ఇట్టి సందర్భమున అకస్మాత్తుగ తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు ఈ స్కూలులోని వై తరగతులను అనగ 5, 6 తరగతులను కద్దుచేయుచున్నందున, 7వ తరగతికి యుత్తరపు యిచ్చేర్ని లేదనియు ఉత్తరపును జారీచేసి, గవర్న మెంటుకు పంపినయొక్కర ఉపాధ్యాయుల ప్రపోజన్సును కూడ కద్దుచేయుటకు డిస్మిస్సు బోర్డుకు వ్రాసివారనియు వదంతి బయలుదేరి విద్యార్థుల యొక్కయు, సంతతుల యొక్కయు హృదయ పుటములను భేదించుచున్నది. కలలోవైనను స్వర్గించని యీవాస్తవ యెట్లు పుట్టెనని జావలతీయగ, యిదివరలో యీ స్కూలును వృద్ధికి తెచ్చిన అధికారులు బదిలీ అయినారనియు, వారిస్థానమును క్రొత్తవారు వచ్చిరనియు, వారికి స్థానిక విషయములు బాగుగనోచరింకముండే, ప్రయత్నము సెకండ్రీ స్కూలు అధికారులు, తమస్కూలు బలము తగ్గిపోవుననే భయముచే, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు గారిమనస్సును త్రిప్పునట్లు యేమేమో చెప్పి, వారిచేత తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారితో చెప్పించగ, యిట్టిరద్దు ఉత్తర్వు పుట్టి యుండునని తెలియ నచ్చుచున్నది.

విద్యాభాగాధికారు గ్రామస్థుల మొఱల నాలకించి తత్వవరసి, యిదివఱలో యీస్కూలును యింత యభివృద్ధికి తెచ్చిన ప్రాతయధికారుల సలహాలను తీసికొని, యీవిద్యా విషయక సమస్యను, పునర్విచారణజేసి వెంటనే VII వ తరగతిని కూడ తెరపించి, గ్రామస్థుల బిడ్డలకు విద్యాదానము జేయుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నారు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్య షధములు.

ర.అ.	క.అ.
పండ్లచూడుము పండ్లచూడుముటకు ...	0.2
ఉప్పునూనెము మూత్రము అశ్మమునకు ...	1.4
కంబూలనూనె పండ్లచూడుముటకు ...	0.8
చక్కెరచూడుము ధాతుపక్షికి ...	1.0
బియ్యంబియ్యములకు సీసా 1-కి ...	0.12
మూలకాయలకు తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0.12
తేలునూనెలకు తేలునూనె సీసా 1-కి ...	0.8
శాస్త్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4
పలకామూత్రము వాంతిభేదములకు ...	0.6
శుక్రతైలము గుండ్రబిడలకు డబ్బీ 1-కి ...	0.8
చామరమునూనె సీసా 1-కి ...	0.6
శేలక పండ్లము సీసా 1-కి ...	0.4
నాచూర తైలము; తామ్ర, త్రిటకు ...	0.4
పప్పుకు తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0.4
మొత్తిరూపము సీసా 1-కి ...	1.0
కవులారీ తిరిగియు వర్ణములకు ...	1.4
కవులారీచూడుము పండ్లచూడుముటకు డబ్బీ 1-కి ...	0.8
నాయువుచూడుము పండ్లచూడుముటకు ...	1.0
మోహినీతైలము మోహినీతైలము మోహుటకు ...	0.12
శోమహరి మోహుటకు డబ్బీ 1-కి ...	0.0
ఉప్పునూనెలకు మందు సీసా 1-కి ...	1.8
కస్తూరిమూత్రము పెద్దవి, మంచివి 50-కి ...	0.10
సుఖభోగి మూత్రము ...	1.0
సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ...	1.0
విరేచనములకు మూత్రము డబ్బీ 1-కి ...	0.8
గ్రహణి మూత్రము డబ్బీ 1-కి ...	0.8
శిశోవేదన మూత్రము తలనొప్పిలకు ...	0.12
కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.8
శేకకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1.0
కుసుమారీ మూత్రము, కుసుమారీ వ్యాధులకు ...	1.0
చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.6
సుందరీతైలము, ముఖకాంతికి ...	0.8
పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు ...	0.6
కష్టకూలహరి చెవిపోటుకు ...	0.6
జలబి మూత్రము మలబద్ధమునకు ...	0.8
జంతువాతహరి ఎమిడికలకు ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

భారదాంబ
ఇది శ్రీ భక్తాధిపతి యొక్క వాటకము.
సంఘము రాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ
మింపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. తెల 4 అణాలు. పోస్టేజీ వేరు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

క్రితేమలై న గోపాలకృష్ణ గోకతాగారి చక్కని
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. భిక్షులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

భాదాంబి తిరులకు వరము: ఐవోడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసవరిలా

ఆచార్యులైన రక్తములన జనించు బాధ్యములకు కీటకులనుండి మందు. కుసుమలను, మచ్చలను, గండములను
చికిత్స. గ్రాహిణిలను అన్ని విధములకలన గలుగు చక్కెరగములను పోగొట్టును.
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తకు వైకారిణి (28)
ఈ వైకారిణి చక్కెర గల మిక్కిలి విశ్వంశయము. కవాజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని రుచిమలైక దోషములను
గ్రహిస్తును. కవాజమునకు పాదరసదోషమును, మలబద్ధమును కారైంబంధమును వొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును
మృదువును. కవాజగ్రాహిణి గలగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 డోసుల బుట్టిలో అచ్చుబడును.
ప్రతిరోజు— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2, BOMBAY

సావంతుని వ్రతం
ఇది వైకారిణి అప్పురాను విరచితము.
తెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోక పసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు
నిరూపించినచో కోర్టుమూలముగా పొందకచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్యములోనే ధాతునష్టము
కలిగినవారికి మృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈ సాలామిసిరి
మురబ్బ నేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల విర్యసంపన్నులయై ప్రకాశించుచు చిర
కాలము సుఖముగ జీవింతురు.
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతునష్టమును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు
మాత్రముతో కలిసిపోవుట మానును, సిరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేష బలము
కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కెర మలవిసర్జన మగును. సాలా
మిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాంధహర్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు
ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన నుపశేపు 4 గురు మనమృగల బలము ఆజీవమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను
నేవించి పంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.
అనుభావపూరిత పార్కులతో పంపబడును.
15 రుపాయలు డబ్బీ తెల రూ. 2-0-0. తపాలభిర్లు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరొడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అందు కో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక వట్టు, జరి విచిత్రమయిన
మంచినస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్లయిచేతురు.
ఒకసారి అక్కడు యిచ్చిచూచినచో తమకే
తెలియగలదు.

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము	తులం 1-కి 0-10-0
కుంకుమపువ్వు	తులం 1-కి 2-0-0
పచ్చకర్పూరం	" " 2-0-0
అదిపచ్చికాన లేక జున్ను	కులం 1-కి 3-8-0
నాలామృతము	సీసా 1-కి 0-12-0
తాంబూలమూత్రము, మనాసనగా నుండును	50-కి 0.8 0
కుంకుమ నూనె	సీసా 1-కి 0-6-0

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆత్మబిజ్ఞానం.
శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గ్రంథకర్త :- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నతైజా చక్కని గ్రంథము. తెల ర. 0.8-0
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

శాకభక్షణము
భరతఖండవాసుల మగు మన మార్గములు
బంశజులు; "అహింసా పరమార్థము" అను నీతి
నెరిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా
ముగా పోస్టుచార్జియ మేమేధించి పంపుచున్నాము.
తెలు సేవాయెడు.
212 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోపిందజీ,
అంకెన్సిగ్గూ డోషధాలయం 156, బ్రాహ్మ్య మకరాణు

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని రుజువుపరచగల
సమర్థులకు 100-0.00 యినాం
గుణమియ్యబడుటల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము
తిరిగి యిచ్చివేసెదము.
రిజిస్టర్డ్ (నమ్మకమైన మందు) రిజిస్టర్డ్
తామమైనము
అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పాదలకు సిద్ధమధము.
ఇది శ్రీశాస్త్రాగ్రా శంకారెడ్డిగారు (జమిందారు,
నిడదవోలు) వారి కొందరు గొప్పవారు పరీక్షించి మాకు
ధన సహాయము చేయుటచే ముద్దిహానికి రాబడినది. ఇది
యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను ఆతిమూత్రము నయినను
శరీరించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రామ
బాణముకలె ఖండించి యాననగుతులగా జేయును.
1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0
2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0
సగము బుట్టున్న ఇవ్వబడును.
యన్ వి. యన్. రాజు అందు సన్స్
(778) లక్ష్మీనరసాపురం ఆంధ్రపత్రికా, గోదావరి జిల్లా.

కుంకుమపువ్వు
పువ్వుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాక డెన్సు మొదలగునది
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ.
(83) 21. హమ్మంబి, బొంబాయి.